

HUPPELDEPUP

AFDELINGSORGAAN

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

AFDELING GRONINGEN JAARGANG 9 NUMMER 2

HuppelDePup

wordt uitgegeven door de NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging) afdeling Groningen en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

HuppelDePup wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren middels een bijkomend of gezinslidmaatschap (à € 8,50 per afdeling/lidmaatschap) van de afdeling Groningen. Dit kunt u aanvragen bij de landelijke ledenadministratie: NGV, Postbus 976, 1000 AZ Amsterdam. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de afdelingssecretaris.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen op HuppelDePup door overmaking van € 8,50 op girorekening 556 30 62 t.n.v. NGV afdeling Groningen te Hornhuizen o.v.v. 'Abonnement HuppelDePup'.

Opzeggen van losse abonnementen schriftelijk vóór 1 november van het lopende jaar.

Oude nummers en jaargangen

Losse nummers, voorzover voorradig, kosten € 3,00. De jaargangen 1994 t/m 2001 (met index) kosten € 8,50 per jaargang, drie jaargangen kosten € 20,00, vijf € 27,50 en elke volgende jaargang € 4,50.

Deze kunnen verkregen worden door het verschuldigde bedrag over te maken op de hierboven genoemde girorekening o.v.v. de gewenste nummers/jaargangen.

Tevens worden ze (met korting) aangeboden tijdens de afdelingsbijeenkomsten.

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen kunnen auteursexemplaren verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Kopij voor HuppelDePup

Kopij voor het volgende nummer uiterlijk eind juli 2002 toesturen aan het redactieadres: Sneliusstraat 28, 9727 JN Groningen of via e-mail hjehartog@wanadoo.nl.

Enige spelregels

- Het spreekt vanzelf dat kopij grotendeels betrekking dient te hebben op Groningen.
- Bij voorkeur insturen op floppy (met een afdruk) of duidelijk geschreven/getypt.
- Hoewel we uiteraard blij zijn met elke inzending, worden meerdere bijdragen van één inzender verspreid over diverse nummers van HuppelDePup.
- Te lange artikelen kunnen door de redactie worden bewerkt/ingekort in overleg met de auteur.

Verantwoordelijkheden

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de stukken die zijn voorzien van een naam. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren, te redigeren, in te korten en enigszins aan te passen evt. in samenspraak met de schrijver van het artikel.

Eerder en elders gepubliceerde artikelen worden niet geplaatst. Artikelen worden opgenomen in volgorde van ontvangst en/of belangrijkheid, een en ander ter beoordeling van de redactie.

Advertenties

Indien u een advertentie wilt laten opnemen in de volgende HuppelDePup, wordt u uitgenodigd te informeren naar de zeer interessante advertentie-tarieven. De penningmeester mevr. G.J. Kaman-Broekhuizen (tel.: 0595-487074) zal u graag alle benodigde informatie verstrekken. Leden met niet-commerciële advertenties (bv.: te koop aangeboden) krijgen korting.

Website NGV afdeling Groningen:

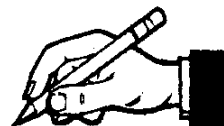
<http://www.ngvgroningen.nl>

Inhoud HuppelDePup

Voorwoord	33
Nieuwe naam afdelingsblad?	33
Afdelingsprogramma	34
Agenda	36
Onze website	36
Oorkonde J. Meinema	37
Genealogisch voorstellen	39
In memoriam	
dr. mr. A.T. Schuitema Meljer	41
Schippers, militairen en slaven	42
Van de bestuurstafel	44

april 2002, jaargang 9 nr. 2

Zinloos geweld in 1646	46
Allochtonen (III) Alons	47
Onbekende bron: Beroepen	51
Kwartierstaat Willem Bodde	54
Nieuws van de archieven	56
Ik vond ze toevallig	57
Allem@@l d!git@@l	58
Hoezo ingewikkeld?	59
Boekenrubriek	60
Vragenrubriek	61
Knipseldienst	64

25 maal HDP

Dit is het 26^e nummer van HuppelDePup en als trouwe leden en lezers hebben we nu dus 25 nummers in de kast liggen. Goede reden voor een terugblik waarbij het feit dat ik pas sinds kort deel uitmaak van de redactie voor enige objectiviteit zorgt, terwijl de oudgedienden alle onjuistheden zonder erbarmen zullen corrigeren.

Het eerste nummer van januari 1994 had 20 bladzijden, twee nummers later waren dat er 24, in 1995 worden het 28 en in 1998 32. De meeste redacteurs zijn inmiddels verslaafd aan hun hobby. Henk Hartog levert regelmatig kopie, maar produceert ook de jaarlijkse index: een monnikenwerk. Zowel hij als Antonia Veldhuis produceren de kostelijke bijdragen "Onbekende bron". Kwam er maar eens een boekje uit waarin die informatie eenvoudiger terug te vinden is dan met bladeren door 25 nummers. Thijs IJzerman doet regelmatig verslag van de Algemene Vergadering en andere actuele ontwikkelingen in de NGV en – zeker zo belangrijk – verzorgt de Vragen en Antwoorden rubriek. Eilko van der Laan houdt ons op de hoogte van nieuwe boeken: misschien kunnen we nog eens een boekhandelaar vinden die bereid is – tegen betaling – aan te kondigen wat daarvan in zijn winkel te vinden is. Tenslotte: het is bijzonder prettig dat steeds meer leden kopij leveren, want dat betekent dat er veel actieve genealogen onder onze leden zijn.

Hoe de leden het afdelingsblad waarderen valt af te leiden uit de geografische spreiding. Ruim 30% van onze leden woont buiten de provincie Groningen, gevolg van de sterke emigratie vanuit de provincie in vroeger tijden. Daarenboven hebben meer dan 100 leden uit andere afdelingen een bijkomend lidmaatschap bij onze afdeling genomen. Dat is meer dan een oppervlakkige interesse, want voor zo'n lidmaatschap moet extra betaald worden. Die leden stemmen dus ieder jaar met hun portemonnaie voor HDP. En dat motiveert de redactie om zich te blijven inspannen.

Een nieuwe lente – een nieuwe naam voor HuppelDePup?

Bij de geboorte van HuppelDePup (HDP) verzocht het bestuur om suggesties voor een nieuwe naam. De voorgestelde namen staan vermeld in jaargang 1, nummer 2 (april 1994), waarbij bestuur en redactie van mening zijn dat 'de ware' er nog niet tussen zit. Zo is de naam HuppelDePup gebleven.

Toch komt de vraag regelmatig terug: blijven we bij HDP of is er een betere naam te bedenken? Uw bestuur heeft besloten nogmaals een oproep om suggesties te doen. Hierbij wat nuttige informatie en enkele 'spelregels'.

Ons afdelingsblad heeft een oplage van 800 stuks. De ontvangers zijn (vrijwel) allemaal genealogen, waarvan ongeveer driekwart in de provincie Groningen woont en de rest elders in Nederland of in het buitenland.

De spelregels zijn:

1. Het aantal letters en spaties mag maximaal 20 bedragen.
2. De naam dient te verwijzen naar de regio Groningen.
3. Het woord "Groningen" – ook in oudere spelling – is echter minder gewenst, omdat diverse tijdschriften en jaarboeken dat reeds in hun naam gebruiken.

Als u de naam HuppelDePup wilt handhaven, kunt u dat ook kenbaar maken. >

Stuur uw briefkaart, brief of e-mail vóór 1 juni 2002 naar de redactie van HDP (zie achterin binnenkant omslag) met daarin een voorgestelde naam of met de vermelding de bestaande naam te handhaven.

De resultaten melden wij u in nummer 3 (september 2002) van ons afdelingsblad.

Let op: e-mailadres redactie is gewijzigd in **hjehartog@wanadoo.nl**

T/m 31 juli worden berichten aan het oude adres nog doorgestuurd.

Afdelingsprogramma t/m september 2002

Nico de Oude

Alle afdelingsbijeenkomsten in deze periode vinden plaats in de **Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen**, in het verlengde van het hoofdstation tussen het Emmaviaduct en het Hoornsiediep; vijf minuten lopen vanaf bus- en NS-station.

Zaterdag 13 april 2002

Aanvang : 10.00 uur (zaal open 9.30 uur). **Einde:** uiterlijk 13.00 uur

Thema : *Afdelings-Leden-Vergadering* en daarna een lezing

Agenda :

1. Opening
2. Notulen van de Afdelings-Leden-Vergadering van 17 februari 2001
3. Jaarverslag van de secretaris
4. Financieel verslag van de penningmeester
5. Verslag kascommissie
6. Benoeming nieuwe kascommissie
7. Verslag van de afdelingsafgevaardigde/Contactdienst/CALS/DIP/Knipseldienst
8. Bestuursverkiezing. Volgens rooster zijn aftredend de heren J.W.H. van Campen en E. Landzaat. Beide heren stellen zich als bestuurslid (en de heer Van Campen ook als voorzitter) herkiesbaar. Tevens stelt het bestuur voor de heren R. Ploeger en L. van der Spoel te benoemen als nieuwe bestuursleden van de afdeling Groningen. Eventuele andere kandidaatstellingen dienen, uiterlijk één week voor de vergadering schriftelijk en ondertekend door tenminste vijf leden, te geschieden bij de secretaris.

Tenslotte stelt het bestuur voor de heren M.J. IJzerman en E. Landzaat te benoemen tot resp. afgevaardigde en plaatsvervangend afgevaardigde naar de Algemene Vergaderingen namens de afdeling Groningen.

De agendastukken worden op de Afdelings-Leden-Vergadering ter inzage gelegd. U kunt zich echter ook op deze vergadering voorbereiden door de stukken telefonisch (050-5735774), schriftelijk (Boeg 106, 9733 ER Groningen) dan wel per e-mail (eddylandzaat@home.nl) bij de secretaris, dhr. E. Landzaat, aan te vragen. U zult geen aparte uitnodiging voor deze vergadering ontvangen.

- Tijdens de vergadering is tevens de laatste gelegenheid de **knipseldienst**-collectie van het afgelopen jaar in te zien. (Zie ook pagina 64.)

Minilezing Goud- en zilversmedengilde

Na afloop van de vergadering zal onze voorzitter de heer J. van Campen een korte lezing houden. In deze minilezing komen achtereenvolgens aan de orde de organisatie en bepalingen van het goud- en zilversmedengilde. Beknopt zal het hierbij gebruikte bronnenmateriaal uit de Groninger Archieven worden behandeld.

Zaterdag 20 april 2002

Aanvang : 13.00 uur. **Einde**: 17.00 uur

Thema : *Voorouders onderweg naar werk*

Door de eeuwen heen hebben mensen huis en haard verlaten, soms tijdelijk en soms voorgoed. Reden voor vertrek was veelal van economische of godsdienstige aard.

Het waren de seizoensarbeiders, de 'kiepkerels' of hannekemaaiers, de dienstboden, militairen, schippers, zeelui, tichelwerkers, maar ook de landverhuizers, de 'Amerika-gangers' op zoek naar een beter bestaan in een nieuwe wereld.

Mensen met dit soort reizende beroepen waren min of meer doorlopend onderweg. Het is juist deze mobiliteit die de onderzoeker bij genealogisch onderzoek voor specifieke problemen stelt. Om u deze voorouders te helpen opsporen organiseert het Regionaal Historisch Centrum Groninger Archieven in samenwerking met de afdeling Groningen van de NGV deze themamiddag. Wij bieden u een afwisselend programma. Naast korte lezingen en audiovisuele presentaties is er een internetdemonstratie gericht op genoemde beroepsgroepen. Er is een tentoonstelling, een boekenmarkt en door diverse verenigingen en particulieren wordt u via informatie-stands op de hoogte gebracht van hun bestanden en onderzoeksresultaten.

- ! Bent u op zoek naar militairen van het Staatse leger in de periode 1648–1795 dan kunt u uw vragen vóór 15 april a.s. zenden aan ons redactieadres. Probeer
- uw vragen zoveel mogelijk van gegevens te voorzien (bijvoorbeeld: naam echtgenote, regiment, officier waaronder gediend e.d).

Maandag 22 april en nogmaals op maandag 13 mei 2002

Aanvang : 13.30 uur (tot 16.00 uur)

Thema : *Voorlichtingsbijeenkomst beginnende onderzoekers*

Niet iedereen weet direct de weg in de prachtige grote studiezaal van de Groninger Archieven. Deze bijeenkomst is bedoeld voor onderzoekers die willen beginnen of die de draad weer willen oppakken. Aan de orde komen: de algemene gang van zaken rond onderzoek en raadpleging van stukken, het gebruik van materiaal en catalogi. Verder is er speciale aandacht voor **familie-onderzoek** aan de hand van korte opdrachten. Deelname aan een van beide middagen is gratis, aanmelding is noodzakelijk: 050-5992000.

Vrijdag 17 mei 2002

Excursie : *Afdelingsexcursie naar Oost-Friesland (Aurich en Emden)*

We willen dit jaar op bezoek gaan bij onze oosterburen. Gekozen is voor de vrijdag aangezien we alleen op die dag in Aurich terechtkunnen. Vertrek is om 9.00 uur per bus vanaf het NS-station in Groningen. Er is een extra opstap bij de carpoolplaats aan de A7 bij Winschoten. We zijn uiterlijk om 19.00 uur weer terug in Groningen.

Het programma is nog niet helemaal rond, maar we zullen o.a. een bezoek brengen aan onze zustervereniging de 'Upstallboom-Gesellschaft' in Aurich. We kijken nog of een rondwandeling in Emden tot de mogelijkheden behoort. In Emden zal in elk geval een bezoek gebracht worden aan de in 1559 gestichte Johannes a Lasco-bibliotheek in de Grote Kerk te Emden, die een waardevol boekenbestand en een encyclopedische verzameling op wetenschappelijk gebied bevat.

De kosten bedragen € 29,- (excl. lunchpakket; extra kosten daarvoor € 5,25).

De deelnameprijs is inclusief een consumptie in Aurich of Emden. Deelname aan de excursie staat open voor zowel leden als niet-leden van de NGV.

>

U kunt zich opgeven bij Thijs IJzerman (zie achterin binnenkant omslag). Ook voor meer informatie kunt u bij hem terecht of u kijkt op www.ngvg groningen.nl.

Woensdag 11 september 2002

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : *'T zijn ellendige beenen, die de Armoede moeten draegen'*. Armoede, armen en armenzorg in Groningen 1594–1795

Spreker : drs. A. Buursma

Omstreeks 1600 kende de stad Groningen een uitgebreid stelsel van voorzieningen voor armen, dat in de loop der eeuwen verder werd uitgebouwd tot wat wij nu een uitgebreide "sociale kaart" zouden noemen: gast-, wees- en tuchthuizen, diakonieën en armenscholen. Is over de institutionele geschiedenis van deze armenzorg al redelijk wat bekend, veel minder aandacht is er tot nu toe besteed aan de armen zelf. Toch zijn er fraaie – vooral 18^e eeuwse – bronnen, die gegevens opleveren over armen in de stad Groningen: bedeedenregisters, opnameboeken van weeshuizen, lijsten van uitbestede kinderen van bedeelde soldatengezinnen en van tuchtelingen. Als een tegenhanger van de elitegeschiedenis kan met dergelijke bronnen een "armengeschiedenis" worden geschetst, al zullen vele armen en bijna armen door gebrek aan gegevens buiten beeld blijven. De genoemde bronnen kunnen, hoewel helaas niet gemakkelijk toegankelijk, voor genealogen een schat aan gegevens opleveren. Het is met behulp hiervan mogelijk om het leven van diverse minvermogens gedurende een lange reeks van jaren te reconstrueren. Naast een beknopt overzicht van armoede, armen en armenzorg in de stad Groningen tijdens de Republiek, zullen de bronnen en hun (on)mogelijkheden worden belicht.

Agenda

- 25 mei Genealogische Dag 2002 te Lelystad, locatie Batavia-Stad. Vanaf 10.00 uur. Voor laatste nieuws zie www.ngvflevoland.myweb.nl
- 7 sept. Vooroudermarkt in theater en congrescentrum De Tamboer te Hoogeveen. Van 10–17 uur. Info: <http://users.bart.nl/~adekker>
-

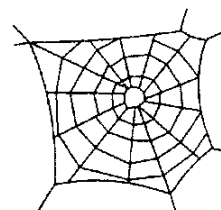
Onze website

Annet Kaman, webmaster

De website (<http://www.ngvg groningen.nl>) heeft als doel allerlei informatie online toegankelijk te maken. Zo worden de lezingen van de afdeling vermeld en is er informatie te lezen over activiteiten van buiten de vereniging. Ons afdelingsblad HuppelDePup, heeft ook een eigen pagina. De inhoud van een nummer wordt summier weergegeven. Zo worden vragen en antwoorden uit vorige nummers opgenomen en via de rubriek Bestuur en Beleid van onze afdelingsafgevaardigde Thijs IJzerman kunt u op de hoogte blijven van het wel en wee van de landelijke NGV.

Een samenvatting uit reeds verschenen HDP's vindt u ook op deze pagina.

Een speciale pagina is gereserveerd voor onze leden. Zij kunnen hier hun e-mailadres en eventuele eigen website laten vermelden. Ook is het mogelijk de namen te vermelden waarnaar onderzoek wordt gedaan.

Een zoekmachine op de startpagina maakt het bezoekers gemakkelijker te vinden wat zij zoeken. In het gastenboek kunnen oproepen worden geplaatst, waarvan de inzender natuurlijk hoopt dat zij gelezen, maar liever beantwoord gaan worden.

Op de "links" pagina vindt u interessante adressen voor iedere genealoog.

Over speciale genealogische onderwerpen kunt u lezen op de pagina "genealogisch". U vindt daar bijvoorbeeld een artikel over Groningse munten en een over bevolkingsregistratie in de 19^e eeuw.

Hebt u ook iets aan te leveren wat geschikt zou kunnen zijn voor deze pagina?

Meld het ons, de site is van en voor ons allemaal.

Verder kunt u onze afdelingsbanner "knippen" en opslaan voor gebruik op uw eigen website!

Het dagelijks bezoekersaantal varieert tussen de twintig en de dertig met af en toe een uitschieter naar boven en naar beneden. Deze bezoekers komen vooral uit ons eigen land, maar ook veel buitenlanders (vooral Amerikanen) bezoeken de site.

Wij proberen de site zo actueel mogelijk te houden door zoveel mogelijk informatie op het gebied van de genealogie te vermelden. Neemt u binnenkort eens een kijkje op onze site? U bent van harte welkom!

Oorkonde J. Meinema

Thijs IJzerman

Op 9 januari 2002 is tijdens een bijeenkomst van de afd. Groningen namens de NGV een oorkonde uitgereikt aan de heer J. Meinema.

De uitreiking geschiedde namens het hoofdbestuur door de heer

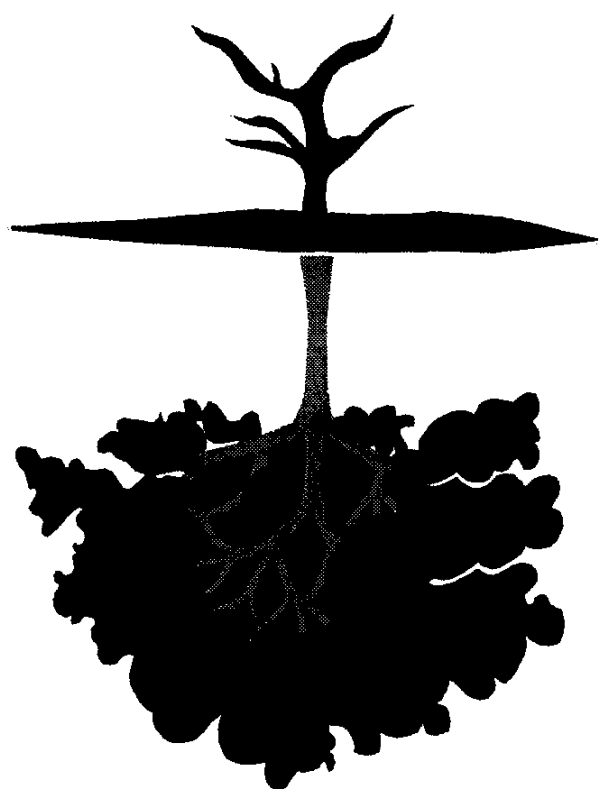
M.J. IJzerman, vice-voorzitter van de afdeling. De uitreiking viel samen met een lezing die de heer Meinema gaf over familienamen in Groningen. In zijn dankwoord toonde de heer Meinema zich geheel verrast en gaf te kennen dit blijk van waardering zeer op prijs te stellen.

De heer Meinema is bij vele archiefbezoekers in Groningen waarschijnlijk al bekend uit de tijd dat hij bij het Rijksarchief in de St. Jansstraat te Groningen werkte. Als medewerker van het Rijksarchief heeft hij veel beginnende en gevorderde genealogen (op weg) geholpen en met raad en daad terzijde gestaan.

Toen hij nog op het RA werkte was hij al actief met het geven van cursussen paleografie (oud schrift). Hij doet dat nog steeds, ook al is hij al lang de pensioengerechtigde leeftijd gepasseerd. Niet alleen cursussen oud schrift voor beginners, maar ook voor gevorderden (en nog meer gevorderden). Het zijn niet alleen cursussen oud schrift, maar ook een introductiecursus familiegeschiedenis, een cursus dorpsgeschiedenis en een cursus onderzoek naar huizen en boerderijen. En dat doet hij al vele jaren op een bijzonder prettige en vriendelijke wijze. Ook heeft hij in het verleden meerdere keren een lezing gegeven voor NGV afd. Groningen.

Aangezien Jenne Meinema geen lid is van de NGV en het afdelingsbestuur hem toch wilde eren voor zijn verdiensten, is hem een oorkonde uitgereikt. Overigens niet de eerste in de geschiedenis van de afdeling; bij het 40-jarig bestaan in 1991 is aan de heer A. Pathuis een oorkonde uitgereikt voor o.a. zijn standaard naslagwerk 'Groninger Gedenkwaardigheden'.

U begint bij de wortels

U eindigt bij COPYRIGHT!

COPYRIGHT! *Uw partner in opmaak & repro*

Kerklaan 49-51
Groningen
050-5714666

Kanaalstraat 15a
R o d e n
050-5016519

Osloweg 134
Groningen
050-3188034

www.copyright.nl

Genealogisch voorstellen

Eddy Landzaat en Antonia Veldhuis

Correctie HDP 2002, nr. 1, pagina 5:

E-mailadres van **W. Molema** uit Santpoort-Noord is war.molema@planet.nl

Nieuwe leden

A.J. (Anna Judith) de Boer-v.d. Schaft; lidmaatschapsnummer 128852

Zij is 65 jaar en woonachtig in Oude Pekela. Zij doet al zo'n zes jaar aan genealogie en spitst zich daarbij toe op de eigen familie en heraldiek. Zij is actief in een groot aantal organisaties en besturen. Haar e-mailadres is: Rdeboer68@hotmail.com

Trouwe leden stellen zich voor

Niet alle enquêtes waren altijd even duidelijk te lezen. Vandaar mogelijk (een) foutje(s). Als dat het geval is wilt u dit dan doorgeven voor correctie in het volgende nummer.

Elly Smink-Niehoff te Olst (th.smink@hetnet.nl); lidmaatschapsnummer 115462

Zij doet ongeveer 15 jaar aan genealogie en werkt aan de namen Niehoff, Brouwer (Noordbroek en Beerta), Van Dijk (Muntendam), Ekkelkamp, Hevinga, Hartman, Abé, Rusius, Noorman, Alberts (Zuidbroek), Kloppenborg etc.

Enkele andere hobby's zijn: onze katten, vogels kijken, tuinieren, reizen.

D.E.L. Thörig uit Roden is gepensioneerd hoofdleidster K.O./basisonderwijs. Ze doet zo'n tien jaar aan genealogie en biedt aan Indonesische teksten in het Nederlands te vertalen. Namen: Thörig, van Wijk, Westerkamp, Meijer en Brouwer (nog in beginstadium). Ze verzamelt verder velerlei zaken.

Dui Jan Haan uit Zuidlaren (Haan92@zonnet.nl) is vutter, doet 17 jaar aan genealogie en werkt aan Haan, Zijlstra, Mooibroek en Drenth. Verder doet hij aan historisch onderzoek.

J.L. Swarte uit Den Helder (JLSwarte@multiweb.nl, homepage: www.Swar-te.net) is gepensioneerd officier Koninklijke Marine, werkt aan Swarte, doet 15 jaar aan genealogie en houdt van Nederlandstalige literatuur.

Eppo Gerlof ten Cate uit Zwolle is gepensioneerd directeur van een verzorgingshuis en doet 10 jaar aan genealogie. Namen: Ten Cate, Tjoelker, Bouius, Groenewold, Vos, Hut, Koster en Kremer. Andere hobby's: tuinieren, oude meubels opknappen, koken, fietsen, wandelen, puzzelen, lezen en tv-kijken.

Gert Zuidema uit Groningen (gertzuidema@cs.com) is administrateur en assistent-accountant. Hij doet 17 jaar aan genealogie. Namen: Zuidema, Ritsema, Venema, Velthuis, van der Heide (Westerkwartier) en Ruiter. Hobby's: filatelie, Groot Brittannië en Denemarken, historie van De Marne (historie en landschap).

J.P. Landman uit Zuidbroek is gepensioneerd gemeentesecretaris en doet al meer dan 50 jaar aan genealogie. Namen: Landman, Meijer (Sappemeer), Kremer (Kropswolde), Van Bern (Oude Schans), Hekman (Oost Gron.), Jonker (Pekela's), Metelkamp, Van Peer, De Jonge (Winschoten) en Wolters uit Kropswolde. De geschiedenis van stad en provincie Groningen heeft zijn interesse, evenals tuinieren.

D.H. Wieringa-Brants uit Naarden (pwiering@worldonline.nl) is gepensioneerd hoogleraar Plantenvirologie. Ze doet, samen met haar echtgenoot, vijf jaar aan genealogie. Namen: Wieringa (verschillende takken), Uiterdijk (Niehove), Hamstra (Visvliet), Feenstra (Surhuisterveen), Kloek en Siggelhorn (Delfzijl), Van Zijl (Sauwerd), Zantinga (Noordhorn) en Deknatel, De Boser en Torringa. Andere hobby's zijn reizen, postzegels verzamelen en puzzelen.

E.K. Jansen uit Doorwerth (klaas@geneal.ch) is boekhandelaar en woont in Zwitserland. Hij is 38 jaar met genealogie bezig en heeft als namen Bügel, Houwink, Houling, Okkes, Kok, Kiers, Vos, Bontkes, Doenens en Heeres. Hobby's zijn verder literatuur, filosofie en Odd Fellows.

R. Ploeger uit Groningen is met pensioen. Hij beoefent de genealogie acht jaar en namen zijn: Ploeger (met name uit de Veenkoloniën, eigen genealogie in 2000 uitgegeven), Reinders en t.z.t. wil hij de naam van zijn vrouw, Ritsema, verder uitwerken. Hij is geïnteresseerd in (streek)geschiedenis.

R.J. Spreen uit Winschoten (spreen.remmeltj@wanadoo.nl) is binnenkort 65+-er en doet ruim 20 jaar aan genealogie (vanaf 1963 met tussenpozen). Hij werkt aan een parenteel van het echtpaar Johan Friederich Spreen en Antje Jans Dost en hun negen dochters (waarvan Karolina, getrouwd met Kornelis Schuur en in 1890 vanuit Winschoten naar Amerika vertrokken, "zoek" is) en drie zoons, een bestand van ruim 21.000 namen. Hij is knipper voor de vereniging, waar veel tijd in gaat zitten.

W.A. Wanders uit Den Haag (lidnr. 125221) ontdekte dat zijn in 1917 overleden grootvader dezelfde hobby had als hij: bijen houden. Verder heeft hij groene vingers, houdt van wandelen en fietsen. Hij was welzijnswerker, is vier jaar genealoog en vulde geen namen in.

H.J. Breukink uit Groningen (breuk@mail.com, homepage: <http://breukink.vinden.nl>) werkt aan Breukink, Madiol, Dijkstra, Hadders en maakt een kwartierstaat voor zijn kinderen. Hij is intensive care-verpleegkundige, doet twaalf jaar aan genealogie en heeft als ander tijdverdrijf de computer en radiozendamateurisme (niet zo actief meer).

ADVERTENTIE

BOEKHANDEL GODERT WALTER

Oude Ebbingestraat 53

Tel 050-312 25 23

9712 HC Groningen

Email: gwalter@noord.bart.nl

Fax 050-318 66 30

De specialist in het Noorden voor Groningana

In memoriam dr. mr. A.T. Schuitema Meijer

Jan van den Broek (bewerkt door de redactie)

Op 12 januari 2002 overleed op 90-jarige leeftijd de oud-gemeentearchivaris van Groningen, dr. mr. Arent Toncko Schuitema Meijer.

Op 30 oktober 1911 geboren in een echt Gronings gezin behorende tot 'de betere middenstand' en van jongs af aan vervuld van een grote liefde voor 'zijn' Stad ging Schuitema Meijer na een rechtenstudie aan de Rijkuniversiteit te Groningen als volontair aan de slag bij het rijksarchief in die stad. In 1945 werd hij benoemd als ambtenaar bij het gemeentearchief in Groningen. Rijks- en gemeentearchief bevonden zich in hetzelfde gebouw aan de Sint Jansstraat. Naast inventarisatiewerk had hij zich inmiddels gezet aan een onderzoek in voornamelijk de stadsarchieven naar de status en lotgevallen van kerkgebouwen en andere kerkelijke goederen in de stad Groningen. Deze naspeuringen leidden tot een dissertatie die hij op 16 september 1950 met succes verdedigde.

Toen dr. H.P. Coster, de eerste gemeentearchivaris van Groningen, in 1951 na een dienstverband van 33 jaar met pensioen ging was Schuitema Meijer de aangewezen opvolger. De Raad benoemde hem op 5 juli tot gemeentearchivaris.

De invoering van de Archiefwet had de oprichting van een gemeentearchief noodzakelijk gemaakt en daartoe moesten de bestanden van rijks- en gemeentearchief van elkaar worden gescheiden. Deze 'scheiding' was door Coster aangepakt maar niet voltooid. Schuitema Meijer zette dit werk, gesteund door zijn medewerkers mw. drs. Eef van Dijk en de archivist W.K. van der Veen, voort. Dit minutieuze onderzoek bracht een onvoorstelbare hoeveelheid details aan het licht over de lotgevallen van de archieven. In het jaar van zijn definitieve afscheid van het gemeentearchief (1977) verscheen zijn *Historie van het archief der stad Groningen*.

Schuitema Meijer was naast archivaris echter voor alles Groninger en dit dan uitsluitend in de betekenis 'stad-Groninger'. Hij hield als geen ander van de stad en kende haar op zijn duimpje. Zijn kennis van de stedelijke archieven stelden hem in staat om effectief onderzoek te doen naar de historie van al die interessante panden. Daarbij beschikte hij over een goede pen en over gevoel voor details, beide eigenschappen die nodig zijn om van een degelijk betoog een interessant en leesbaar verhaal te maken. Ongeveer de helft van de circa 70 publikaties die op zijn naam staan hebben te maken met gebouwen in de stad Groningen. Het meeste succes behaalde hij echter met zijn 'prentenboeken': publikaties waarin hij oude foto's of reproducties van prenten vergezeld liet gaan van bijpassende verhalen. Hier was zijn talent op zijn best en waarschijnlijk beleefde hij aan het werk volgens deze formule ook zelf het meeste plezier. Het mooiste boek van allemaal, *Album van oud Groningen 1750-1880*, werd op 28 oktober 1977 gepresenteerd bij gelegenheid van Schuitema Meijers afscheid.

Zoals het een echte archivaris betaamt liet het stedelijke verleden hem ook na zijn pensionering niet los. Hij bleef dan ook regelmatig naar zijn geliefde archief komen waar hij de weg kende en zich thuis voelde. Ook na de opening van het gezamenlijke archiefgebouw van rijks- en gemeentearchief in het Cascadecomplex bleef hij, ondanks zijn toen al vergevorderde leeftijd, een regelmatige en graag geziene gast.

Hij was op de studiezaal van het archief en in de koffiekamer vaak het middelpunt van een groep vaste archiefbezoekers, die hem niet alleen waardeerden om zijn grote kennis, maar ook als mens – een echte heer, vrijgevig, altijd bescheiden en vriendelijk – en graag luisterden naar zijn aardige anekdotes en herinneringen.

In de periode na zijn pensionering publiceerde hij o.a. nog een boek met historische foto's (*Groningen zó bekeken*, met foto's van 1880-1940) en verrichtte genealogisch onderzoek (naar de families Ringels en Meijer).

Toncko Schuitema Meijer heeft vele Groningers groot en blijvend genoeg bezorgd met zijn toegankelijke publikaties. Hij heeft ook een indrukwekkende hoeveelheid kennis omtrent de stad Groningen verspreid. Wat mensen, vooral ook niet-vakmensen, over hun stad wisten en weten is vaak terug te voeren op wat Schuitema Meijer heeft geschreven en – vooral – getoond. In dat opzicht was Schuitema Meijer heel modern, ook al heeft hij zich niet kunnen bedienen van elektronische beeldcatalogi en het internet.

De stad Groningen, de Groninger Archieven en al diegenen die geïnteresseerd zijn in het verleden van Groningen zijn hem veel dank en respect verschuldigd.

Schippers, militairen en slaven. Drie bijzondere gevallen.

Af en toe loop je als genealogisch onderzoeker tegen bijzondere aktes aan. Met je eigen familie hebben ze niets te maken, maar de voorvallen zijn te mooi om niet even te noteren. Hieronder volgen drie voorbeelden daarvan.

Een extraordinaris swaer tempeest

Henk Hartog

Verthoont ootmoedichl: Bijwe, de wed: van Peter Hindrix geweese verlaatmestersche bij Martenshoeck, hoe dat sij bij U.Ed:Mo: noch ten achteren is veer à vijffhondert gl:. Waer over den E.E. heer Stads rentem^r G. d'Mepsche haer seer moeilij: is vallende. Neemt daeromme haeren toevlucht tot U.Ed:Mo: ende biddet demoedichl:, dat U.E.E.Mo: wille believen haer soberen stant ende groote geledene schade an te sien, ende hier in dus genadichl: decerneeren, dat sij Suppliante niet in 't geheel ruineert worde. Ende off wel sij genade voor recht begeert, soo sall U.Ed:Mo: effens wel gelieven te considereren, dat 1° het extraordinaris harde winter van A^o 1657 vroeg in den herfst tot verre in 't voorjaar te weten tot over halff meert 1658 het water geslooten, ende bijgevolge in ongeveer -6- maanden gans geen ontfanck van 't verlaat geweest; 2° Om dat God almachtich in de maand Aug^{to} 1658 de schepen op de Vriesche custen met een extraordinaris swaer tempeest eenige dagen besocht, waer deur honderden van torffschepen, ende veele menschen vergaen gelijk ook haer soone met sijn knecht, schip ende goedt aldaer gebleven; waer deur de turffvaert uijt vrese ende angst onder de schipperen ontstaen, dien herfst ende geheele najaar gans staen gebleven, sulx dat sij huirdersche geen veer maanden in 't geheele jaar heeft vollencomen gebruikct, ofte de behoort: incomsten van 't verlaat heeft genooten.

De wijle dan als voorseijt de Suppl^{te} is hebbende een huis voll kinderen ende kinds-kinderen te onderhouden ende daer en tegens weinich middelen,
Soo versocht sij nochmaels ootmoedichl: remis.

[advies van de stadsrentmeester gevraagd 18-6-1659, remis van 200 car:gl: toegelend 25-6-1659, uitbetaald 18-11-1659]

Bron: Blijlagen Stadsrekeningen 1659 (toegang 1605, inv.nr. 332^B), fol. 397

Als haare majesteiten oorlogeden

Henk Hartog

Remonstreert U.E.M. reverentelijck, Dominicus Gerardi, chirurgien tot Leens, welker gestalt hij remonstrant voor desen tot twee verscheijden reijsen, alhier als borger in deser stadt gewonet, ende sijn ampt alhier gepleget, iß overst tijtlijcks, voor chirurgien onder dienst geraect, also dat hij remonstrant veltscheer gewest onder den overste Doedo van Knijphausen, oock voor veltscheer binnen Oostende, onder capitain Michel Haack gedienet, heft oock twee jaren veltscheer gewest bij sijne M^t van Denemarken, als haare majesteiten Denemarken ende Swieden tegens malkanderen oorlogeden. Iß oock mede in de belegeringe van Bronßwijck gewest, alwaar hij swaarijck aen sijn handen ende mede in sijn lichaem wondet iß worden, sulckes dat hij sijnes hantwarcks niet heft konnen oeffenen, ende derhalven sich landewart moeten begeven, ende sich aldaar mit wijff ende kinderen, eerneret.

Want dan nu sijn handen door sijne kunst van betten ende medecijnen, so veer weder gebracht sijn, dat hij het ambacht daar mit wederom kan verrichten, ende hij remonstrant mit sijn huisfr: beide ingeboornen deser stadt sijn, twieten hij remonstrant de soene van Wilhelmus Gerrardi ende neve van de E:E: Rudolff ende Geert Huinghe ende sijn huisfr: dochter van wijlen Scato Koops (gewesen clerqß op de secretarie der E:E: heeren hooftmannen:) ende Nelle Scatens echteluiden,

Als versocht ende biddet suppl: ootmuedelijck U.E:M: wolden gelieven desen in favorable betrachtinge te nemen ende hem, als sijnde een man van tusschen -50- ende sestig jaren oldt mit sijn twee sonen noch eenmaall mit de borgerschap gunstlijck beschenken, tot U.E:M: goedertierne discretie stellende ende hijrop een favorabel apostil verwachtede den xij^{den} februarij -xvjC:xxjx [= 13-2-1629]

[Remis "voer zijn persoon" accoord d.d. 16-2-1629; getekend voor ontvangst van 20-5-0 gld. d.d. 19-2-1629]

Bron: Blijlagen Stadsrekeningen 1629 (toegang 1605, inv.nr. 332^B), fol. 333 (nr. 1344)

Tot Algiers in slavernije zijnde

Joop van Campen

Is ter vergaderinge gelesen de requeste van Jacob Hendrick Hooft, klerck van de provincie Stad en Lande ter griffie van haer Hoogh Mogende, houdende, dat hij suppliant van wegen de Heeren Gedeputeerde Staten der selver provincie expres was gelast aen haer Hoogh Mogende te presenteren en over te geven de documenten en attestaten nevens de voorschreve requeste gevoeght, raeckende twee der selver ingesetenen, althans tot Algiers in slavernije zijnde, als eenen Hendrik Jacobsz, gebooren tot Ulrum, den sestienden November sesten hondert twee ent negentigh, van Alicanten uytgevaren zijnde in qualiteyt als matroos, met het schip genaemt het *Wapen van Polen*, capiteyn Jacob Gamel van Rotterdam, ende den achtienden dito daer aen volgende na Algiers opgebracht, als doen oudt zijnde negentien a twintigh jaren; ende eenen Hendrik Goosens, geboortigh tot Adorp, in den jare sesten hondert acht en tachtigh voor matroos uytgevaren met schipper Folkert Pijnappel, van de stadt Hoorn in Noordt-Hollandt, na St. Ubes in Portugal, ende op de te rugh reyse na het vaderlandt, door vier Turcksche schepen opgebracht, versoeckende dat haer Hoogh Mogende de voorschreve twee personen ge-

liefden te doen stellen op de lijst van de voorhande zijnde lossingh der slaven, ten eynde de selve nevens andere uyt hare elendige slavernye verlost mogen werden. Waer op gedelibereert zijnde, is goetgevonden ende verstaen dat de voorschreve stucken ter griffie sullen werden geseponeert om daer op 't syner tijdt behoorlick re-guard te werden genomen.

Bron: Resoluties Staten Generaal 1711 (toegang 1, Inv.nr. 1542, pag. 209)

Van de bestuurstafel B + B (Bestuur en Beleid)

Thijs IJzerman, afdelingsafgevaardigde

Reacties n.a.v. vorige bijdrage

Soms krijg ik reacties op mijn artikelen. Soms mondelinge reacties van leden die mijn stukjes met plezier lezen en vinden dat ik (zo) vooral door moet gaan maar soms ook van leden die het niet eens zijn met (een deel van) de inhoud. De heer B.D. v.d. Meulen, afgevaardigde van de afd. Friesland, stuurde mij een afschrift van een brief die hij aan diverse ereleden, dhr. Vulsma en aan de leden van de besturen van de afd. Friesland, Groningen en Drenthe had verzonden n.a.v. mijn vorige bijdrage. De brief was dus niet rechtstreeks aan mij gericht. Dhr. v.d. Meulen meldde o.a. dat diverse leden zich gestoord hadden aan mijn artikel. Verder toonde hij zich in zijn wiek geschoten over mijn opmerking over zijn rol als afgevaardigde tijdens de laatste Algemene Vergadering (AV). Ook zou ik bepaalde zaken verkeerd weergegeven hebben. Tot slot zou ik (teveel) aandacht besteed hebben aan zaken die van de agenda van de AV afgevoerd waren. Als klap op de vuurpijl werden de bestuursleden van de afd. Groningen verweten medeverantwoordelijk te zijn voor de inhoud van mijn bijdrage. Hoewel de brief dus niet rechtstreeks aan mij gericht was, heb ik dhr. v.d. Meulen toch gemeend te moeten antwoorden, zij het zakelijk en niet uitgebreid. Verder heb ik hem gezegd dat ik in de volgende aflevering van Bestuur en Beleid zijn kritiek zou behandelen.

Om te beginnen vind ik het wat vreemd dat degenen die het niet met mijn stukjes eens zijn zich niet rechtstreeks tot mij wenden maar tot een ander. Mijn (e-mail)-adres en telefoonnummer staan in elke HuppelDePup (HDP) zodat men zijn of haar ongenoegen op allerlei manieren aan mij kenbaar kan maken. Ik wil best geloven dat de leden waar dhr. v.d. Meulen het over heeft zich tot hem hebben gewend, maar waarom wenden zij zich min of meer anoniem tot een derde? Ik ben helemaal niet bang voor kritiek, maar dan wel graag rechtstreeks aan mijn persoon. Als er leden zijn die het niet met mijn handelen eens zijn, raad ik ze aan om lid te worden van de afd. Groningen en naar de afdelingsledenvergadering te komen en mij daar ter verantwoording te roepen.

Wat de rol van dhr. v.d. Meulen als afgevaardigde betreft, de afd. Friesland moet natuurlijk zelf weten wie men als afgevaardigde aanwijst, maar of het nu zo verstandig was om meteen na het aftreden als HB-lid weer afgevaardigde te worden, betwijfel ik. Zoals ik al eerder schreef, je hebt gauw de schijn tegen je. De afd. Friesland zou geen tijd gehad hebben om de voorstellen voor de AV nog op tijd voor de AV te behandelen. De afgevaardigde kreeg een volmacht om te handelen naar de geest van een informele bijeenkomst daarover. Volgens mij komt het vooral aan op een goede planning om de punten voor de AV op tijd te behandelen. In onze afde-

ling is dat goed gelukt. Ik ben mij er niet van bewust dat ik zaken verkeerd weergegeven heb. Ik heb verslag gedaan van de situatie zoals ik die beleefd heb. In dit verband ben ik het met dhr. v.d. Meulen eens dat het wenselijk is dat de notulen van de AV binnen een maand na de AV beschikbaar zijn.

Ik heb inderdaad de nodige aandacht besteed aan de gang van zaken rond het voorstel over de contributie en met name ons amendement daarop. Dat het voorstel waar ons amendement betrekking op had, werd ingetrokken, doet daar niets aan af. Het was een amendement van de afd. Groningen en ik vind dat de leden er dan ook recht op hebben te weten wat er met het amendement is gebeurd, nog afgezien van de handelwijze van de penningmeester. Dat de leden van het afdelingsbestuur medeverantwoordelijk zouden zijn voor de inhoud van mijn artikel, is volledig misplaatst. Ik schrijf deze stukjes als afgevaardigde en niet als bestuurslid. Dat ik beide functies bekleed, doet daar niets aan af. Het zijn twee verschillende functies die los van elkaar staan. Alle bestuursleden en twee redactieleden krijgen de concepttekst voor commentaar toegezonden. Uiteindelijk bepaal ik zelf wat de definitieve versie wordt. Ik ben als afgevaardigde verantwoordelijk voor mijn tekst en niet het bestuur.

Voorzittersoverleg

Zaterdag 16 februari jl. vond er een overleg plaats tussen de voorzitters van de afdelingen en het HB. Onze afdeling was daar vertegenwoordigd door de voorzitter dhr. Van Campen en ondergetekende als vice-voorzitter. Hoewel ik daar dus niet was als afgevaardigde, wil ik u toch een aantal zaken die daar aan de orde geweest zijn niet onthouden.

Allereerst kwam de voorzitter van het HB, dhr. Trap, met de mededeling dat de 1^e penningmeester dhr. Den Hertog, was afgetreden wegens een verschil van inzicht over het financiële beleid. Er is nog geen opvolger gevonden. Zijn taak wordt voorlopig waargenomen door de 2^e penningmeester dhr. De Wit in samenwerking met het HB-lid dhr. Vennik. De heer De Lange blijft de financiële administratie doen en de oud-penningmeester dhr. Gerbers is bereid 1 jaar assistentie te verlenen. Voor de vacature van 1^e secretaris als opvolger van mevr. Van der Most, is dhr. Van der Horst, nu nog hoofd van de contactdienst, bereid gevonden zich kandidaat te stellen. Op grond van een machtiging van de AV wordt hij alvast ingewerkt in zijn nieuwe functie.

De financiële situatie van de NGV blijft op langere termijn zorgelijk. Weliswaar wordt er over 2001 een incidentele meevaller verwacht vanwege niet gedane maar wel geraamde uitgaven en meevallende inkomsten, maar dat betekent zeker niet dat we ons financieel alles kunnen veroorloven. Wat daar nauw mee samenhangt is het Verenigingscentrum (VC). Zoals bekend is de huidige ruimte te krap. De huisvestingscommissie is gereactiveerd. Een vestiging in bijv. meer oostelijke richting was voor de aanwezigen ook acceptabel. De vraag of we ruimte gaan kopen of huren is nog niet beantwoord, dat is grotendeels afhankelijk van de beschikbare ruimte. De locatie moet goed bereikbaar zijn met openbaar en eigen vervoer. Zoals te verwachten, kwam ook de vraag naar voren of we wel een VC willen of dat we niet beter kunnen samengaan met het CBG. Vrij algemeen was men van mening dat we voorlopig door moeten gaan met een eigen centrum, onder het motto 'geen oude schoenen weggooien voordat je nieuwe hebt'.

Ook de mogelijkheid van rijkssubsidiëring kwam ter sprake. De rijksoverheid brengt de subsidie aan het CBG terug en zal daarom niet gauw geneigd zijn de NGV te subsidiëren of zal aandringen op een samengaan van NGV en CBG.

Volgens een van de aanwezigen zou Gens Nostra (GN) te duur zijn. De redactie bekijkt elke keer tegen de tijd dat het contract met de drukker afloopt of er elders een goedkopere drukker is en tot dusverre is de huidige drukker daar als goedkoopste uitgekomen. Ook werd er gesproken over de positie van GN. Moet het blijven zoals het nu is, of moet het meer of uitsluitend voor genealogische bronnen bestemd worden of willen we het ook als een 'clubblad' van de NGV?

Het HB wil de zelfstandigheid van de afdelingen vergroten door hun meer bevoegdheid te geven om dingen te doen binnen het budget. De afdelingen vormen in feite de basis van de NGV en als het goed gaat met de afdelingen, gaat het ook goed (of beter) met de NGV als geheel. De ingestelde commissie die de statuten gaat doorlichten, zal ook kijken naar een mogelijke juridische zelfstandigheid van de afdelingen.

Er werden geen besluiten genomen (dat kan ook niet, het overleg heeft geen enkele formele status), maar het is goed dat er van tijd tot tijd eens over deze zaken nagedacht en gesproken wordt.

Zinloos geweld in Groningen in het jaar 1646

Willem G. Doornbos

Het navolgende is ontleend aan een dossier waarin de commandeur Johan Polman de hoofdrol speelt¹: naar aanleiding van vage geruchten riep hij in de lange hete zomer van 1646 zijn krijgsvolk met hun wapens bijeen. Uit het rapport dat nadien is vervaardigd blijkt onder meer dat Polman op 29 juni 1646 'te paerde uyt Jacobi-nerstrate over het kerckhoff door het Snorretien' reed, door 'de soldaten in alleryll gevolget', dat hij riep: 'Schiets daeronder dat haer de duivel haele', 'Slaeter op', en vervolgens 'door ende weder door de toesienders met groote ongestuimigheyt is gereden alsoff het honden waeren, sulcks dat verscheyden in vuile groepen ofte goeten sijn gedrongen', 'slaende aen alle kanten met sijn stock sonder onderscheyt'. Dit alles gevolgd door nog meer onverkwikkelijke zaken.

Men kan zich voorstellen dat dit alles niet de instemming van de burgemeesters en raad van de stad Groningen had. Veel had het stadsbestuur hierover echter niet te zeggen, daar dit een staatsaangelegenheid betrof. Slechts een gemeenschappelijk besluit van de Stad én de Ommelanden kon Polman doen keren. De Ommelanden hadden hiervoor echter geen belangstelling: zij hadden er immers geen last van. Blijkbaar wilde de magistraat toch haar gram halen, met als resultaat dit dossier. Hoe het verder afliep is mij niet bekend.

Bij dossiervorming van deze aard wordt vaak gebruik gemaakt van verklaringen van de aanwezige getuigen. Hebben enkele van deze getuigen misschien zelf in de goot gelegen?

Interessant zou het zijn om een volledig overzicht te krijgen van deze lijsten die her en der in het archief verstopt zijn, temeer omdat in dit materiaal vaak de leeftijden van de getuigen worden vermeld. Een uittreksel van alle getuigen genoemd bij het incident-Polman is hieronder weergegeven.

Willem Eels borger der stadt Groningen olt 45 jaren
Roeleff Berents Birza, olt 52 jaren, borger deser stadt
Albert Hendricks brouwer ende borger onser stadt
Ebbinck Landt chirurgijn, ongeveer 30 jaren olt

Peter Jansen olt 38 jaren
Sibolt Peters ruim 30 jaren
Jan van Ulsden stellemaker olt tusschen 30 ende 40 jaren
Hindrick Geerts 36 jaren olt, schoemaker
Egbert Egberts cliermaeker, olt ongeveer 34 jaren
Hendrick Assiens 36 jaren olt
Johan Hendricks ongeveer 30 jaren olt
Egbert Amsinck olt 18 jaren
Roeleff Helprichs brouwer olt 35 jaren
Lambert Wessels herbargier olt 43 jaren
Herman Wolters coopslager ende borger, olt 36 jaren
Doede Pieters cuiper olt 43 jaren
Jan Jansen schuitenschuiver ende borger olt 50 jaren
Luitien Frericks deurwaerder 56 jaren olt
Willem Crans stadtsdienaer 38 jaren oldt
Heyne Egberts harbargier
Jan Anthoni schutenschuiver olt 39 jaren
Jan Peters brouwer oldt 24 jaren
Meynert Louwerts cruidenier 24 jaren olt
Bastiaen Eenes wever 40 jaren olt
Geert Hopmans schuitenschuiver olt 48 jaren
Jacob Hopmans schutenschuiver 42 jaren olt
Jan Arents schuitenschuiver 29 jaren olt

¹ Gr. Arch., nr. 844, procesdossier d.d. 29 juni 1646

Allochtonen van rond de evenaar

Petronella J.C. Elema

De eerste aflevering van de reeks "Allochtonen" bracht mij in herinnering, dat ook ik mij ooit eens met een niet-autochtone Groninger had beziggehouden. Dat is overigens oud nieuws, want de genealogie van *Louis Alons, een neger uit Curaçao* publiceerde ik toentertijd in *Gruoninga* 24 (1979), nummer 1, pag. 33-36. Nadien heeft de familie zich er ook zelf in verdiept, en zo verscheen in 1995 het boek *Op zoek naar de wòddels: een genealogisch onderzoek van de familie Alons*, van de hand van F. Alons (Zwolle 1995). Het leek mij zinvol om in het kader van de door Doornbos bepleite inventarisatie (zie HDP 2001, nr. 1, pag. 20) ook Louis Alons nog eens te belichten. De gegevens vermeld in het genoemde boek heb ik gebruikt voor de volgende samenvatting; voor de bronnen verwijs ik dus naar de in het boek opgenomen noten.

(III) Louis Alons

De hofstede (later veenborg) "Welgelegen" te Sappemeer werd in het midden van de 17^e eeuw gebouwd. Vanaf 1749 was het eigendom van luitenant-kolonel Wilhelmus Lichtenvoort en zijn vrouw Reynouw Gesina Star. Hun zoon Cornelis Star Lichtenvoort studeerde in Groningen en vertrok nadien naar Curaçao. Daar trouw-

de hij in 1764 met Maria Kock, de weduwe van de luitenant-ter-zee Arnold Padtbrugge, die al sinds 1758 eigenaar was van de plantage "Rozentak".

Op die plantage werd, zo omstreeks 1754-'55, Louis Alons geboren. Het is nooit helemaal duidelijk geworden wat zijn etnische achtergrond was: neger, Indiaan, mesties? In Nederland wordt hij met "neger" betiteld, hoewel zijn afstammelingen meest vasthielden aan het idee "Indiaan". Cornelis Star Lichtenvoort verkocht de plantage in 1766: er werden toen drie negerslaven in de inventaris vermeld, Francisco, Jacob en Thicco. In 1768 arriveerde Cornelis, samen met zijn vrouw Maria Kock en zijn schoonmoeder Catharina Decker (weduwe van Willem Webb Kock) in Sappemeer, waar zij op het al genoemde "Welgelegen" zijn gaan wonen. Zij reisden met het schip "De Vrouw Tuna"; of er negerbedienden meekwamen blijkt niet uit de registers, maar het is wel waarschijnlijk. In een artikel van Schutter wordt – helaas zonder bronvermelding – opgegeven dat zij twee "zwarten" meebrachten, en gezien de latere vermeldingen m.b.t. Louis Alons, een neger uit Curaçao, mogen we wel aannemen dat hij een van hen is geweest. De andere heb ik niet thuisgebracht.

Het lijkt wel waarschijnlijk dat hij identiek is aan de Louis, kleinzoon van de negerin Babbetje en de zoon van haar dochter Sambo, welk drietal op 2-8-1757 door Maria Klinkenburg, weduwe van Jan Kock, aan haar kleindochter Maria Kock werd gelegateerd. Maria Kock en haar tweede man moeten dan in 1768 de jeugdige Louis meegenomen hebben toen zij terugkeerden naar Nederland. Hij zal zijn loopbaan wel als huisbediende (page) zijn begonnen, maar werd later genoemd als koetsier en tenslotte, ten tijde van zijn dood in 1831, als arbeider. Mogelijk waren toen de nauwe relaties met de familie Star Lichtenvoort al verbroken. In feite zijn die banden nooit ondubbelzinnig gedocumenteerd – maar gezien het feit dat de kinderen en later ook de kleinkinderen van Louis in zo opvallende mate de voornamen van de familie van zijn (veronderstelde) werkgevers kregen, was het bijna ondenkbaar dat deze relaties *niet* zouden bestaan. en op het allerlaatst vond de heer H.J.E. Hartog nog een vermelding die deze theorie ondersteunt.

Over de wijze waarop hij in de toenmalige Groninger plattelandssamenleving is geïntegreerd zijn geen gegevens bekend. Wel ontdekte een familielid dat in oktober 1802 Louis Alons door verschillende personen (Pieter Jans, Jan Franssens, Reinder Jans Nagel, Jan Roelofs) op de openbare weg te Sappemeer werd mishandeld. Maar een verklaring daarvoor – zijn huidskleur? – wordt in de processtukken niet gegeven. Hij trouwde in ieder geval tot tweemaal toe met een Groningse, in het eerste geval direct nadat een kind was geboren. Enkele jaren voordien was hij ook al aangewezen als vader van een onecht kind: Jantje Jans Boer, woonachtig op het Hogezaand, was door de vroedvrouw Abraham Gerrits weduwe tussen 9 en 10 maart 1776 verlost van een onecht kind. Het meisje had verklaard "de vader daarvan te zijn een Lowijs zijnde de knecht van de Heer gezworen Lichtenvoort in't Kleinemeer"... [RA Selwerd en Sappemeer, toegang 731, inv. nummer 1557, Sappemeer 12-3-1776, nr. 173]. Van dit kind is verder geen spoor in de doopboeken te vinden. Maar een Louis, knecht van de gezworen Lichtenvoort, 1776 Het kan haast niet anders.

Een samenvatting van het leven van Louis luidt dan:

Louis Alons, geb. Curaçao (Plantage Rozentak) 1754-'55, lidmaat op belijdenis Sappemeer 14-3-1784, koetsier, arbeider, overl. Kleinemeer (huis G 43) 8-5-1831, mogelijk zoon van de negerin Sambo en kleinzoon van de negerin Babbetje, tr. 1. Sappemeer 19-9-1779 **Hindrikje Luitjens**, waarschijnlijk dr. van Luitje Jacobs

en Liefke Hindriks, begr. Sappemeer 8-7-1799 (als Lowijs Allons vrouw), tr. 2. Sappemeer 3-11-1799 **Maria Harms Touwslager** [ook: **Touw**], ged. Groningen 13-12-1775, vroedvrouw, overl. Sappemeer (huis G 39) 16-7-1824, dr. van Harm Hindriks en Antje Jacobs.

Uit een relatie met **Jantje Jans Boer**:

0. **onecht kind**, geb. Hoogezand 9/10-3-1776.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Susanna Alons**, geb./ged. Sappemeer 9/19-9-1779 (op de huwelijksdag van haar ouders), overl. Kleinemeer 13-9-1859, tr. Sappemeer 30-3-1803 Philip-
pus Jans Eleveld, ged. Groningen 20-5-1770, kleermaker, overl. Sappemeer
15-7-1824, zn. van Jan Geerts en Swaantje Philippus.

Susanna had drie onwettige kinderen en later ook drie kinderen uit haar huwelijk.

2. **Luitje Alons**, geb./ged. Sappemeer 29-3/8-4-1781, hoedenmaker, overl.
Sappemeer 14-2-1849, tr. 1. Veendam 27-12-1813 Grietje Meinderts Smith,
geb./ged. Borgercompagnie onder Zuidbroek 4/14-2-1790, overl. Sappemeer
13-2-1829, dr. van Meindert Harms Smit en Grietje Freerks Huisman, tr. 2.
Sappemeer 4-2-1830 Trientje Jans Hoekzema, geb. Zuidhorn, ged. Noord-
horn 31-5-1789, overl. Sappemeer 6-7-1872, dr. van Jan Dootjes Hoeksema
en Tjitske Drewes.

Uit het eerste huwelijk had hij zes kinderen, uit het tweede één.

3. **Cornelius Alons**, ged. Sappemeer 12-10-1783, klerk, overl. Meppel
15-4-1813, tr. Bourtange 16-4-1812 Alida Willemina Beekhuis, ged. Bour-
tange 5-3-1786, overl. Bourtange 11-2-1816, dr. van Willem Beekhuis en Be-
rendje Jelis de Jong.

Hun enige (postuum geboren) kind overleed in haar eerste levensjaar.

4. **Maria Alons**, ged. Sappemeer 23-9-1787, overl. 3-1-1873, tr. Siddeburen
23-2-1813 Frank de Weeger, ged. Gouda 20-10-1762, kleermaker, zn. van
Ary de Weeger en Pietronella van der Nekke.

Zij kreeg twee kinderen uit haar huwelijk en later nog een onwettige dochter.

Uit het tweede huwelijk:

5. **Antje Alons**, ged. Sappemeer 17-8-1800, overl./begr. Sappemeer 23/26-
8-1808.

6. **Louisa Helena Alons**, ged. Sappemeer 23-5-1802, overl. Gasselternijveen
22-8-1845, tr. Sappemeer 13-3-1829 Gerrit Jan Friskus, geb. Zwolle
2-12-1792, soldaat, schipper, winkelier, tapper, overl. Stadskanaal (gem. Wil-
dervank) 11-9-1859, zn. van Joost Friskus en Liesabet Fokking.

Zij had negen kinderen, de oudste kort voor het huwelijk geboren.

7. **Jan Alons**, geb./ged. Sappemeer 2/17-3-1805, waarschijnlijk jong overleden.

ADVERTENTIE

BOEKHANDEL

van der LAAN & POSTMA

VALGE 3, 9965 PD LEENS, (0595) 571992

Nieuwe boeken en antiquariaat
Verzending door heel Nederland

***Het Veenkoloniaal Museum in Veendam . .
het meest verrassende museum van de regio !***

U ontmoet er de turfsteker, neemt plaats in de roef van een binnenschip, staat oog in oog met een zeeman en kunt zelfs een echte scheepsjager tegen het lijf lopen. Voordat u het weet neemt u samen met hem plaats in een oergezellig, ouderwets café.

Het Veenkoloniaal Museum is dé plaats voor een succesvolle start van uw familiereünie of personeelsuitje.

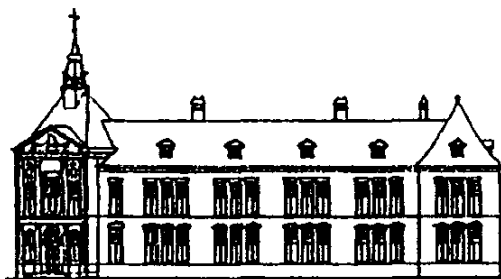
Op uw verzoek verzorgen wij dagvullende arrangementen.

Het Veenkoloniaal Museum is bovendien de uitgever van de Veenkoloniale Volksalmanak. Al vanaf f 35,- ploft deze jaarlijks op uw deurmat. Bovendien ontvangt u voor dit bedrag twee keer het magazine 'Omzien naar het Museum' met daarin opgenomen de museumkalender, en heeft u het hele jaar, samen met uw partner, vrij toegang tot het museum.

Voor meer informatie: 0598 616393

VEENKOLONIAAL MUSEUM

Winkler Prinsstraat 5 - 9641 AD Veendam
tel 0598 616393 - fax 0598 616590
e-mail: veenkol@veenkoloniaalmuseum.nl
www.veenkoloniaalmuseum.nl

Onbekende bron: Beroepen

Antonia Veldhuis en Henk Hartog (deel archiefbronnen)

Bij uw genealogisch onderzoek komt u, speurend naar de beroepen van uw voorouders, ongetwijfeld tot de ontdekking dat hier nog (heel) veel witte vlekken zijn. Na 1811 worden in de meeste aktes, tenminste voor mannen, vaak wel de beroepen genoemd, maar voor die tijd geeft meer problemen. Heeft u in een van de bronnen een beroep gevonden, dan begint soms het probleem pas. Want zo heb je je militair, schipper, predikant, kiepkerel, student of ander persoon met een “mobiel” beroep en zo ben je ze weer kwijt. Naast de “gewone” beroepen willen we hier ook aandacht aan besteden.

Een van de plaatsen waar je gegevens over beroepen kunt vinden zijn (sommige) doopboeken. Noordbroek is een mooi voorbeeld. Bij het doornemen hiervan (tot 1700, bestand gedownload van internet, met dank aan de bewerker Jaap Tjadens) kwam ik zelfs veel meer beroepen tegen dan ik in eerste instantie had gedacht dat er waren. Om precies te zijn 54. Het waren, in alfabetische volgorde:

Advocaat, arbejder, backer, bleecker, brouwer, bushouwer, carspeldienaer, chirurgijn, collector, coopman, coopslager, corengast, cornet, coster, cramer, doctor, fentman, glaesemaecker, gortemaker, hoedemaker, hooftman, hopman, kistemaker, kleensmit, koeckebacker, korvemaker, kuiper, landschrijver, leutenant, meester, mulder, olislager, organist, pastor, perdekoper, pottebacker, schatbeurder, schoelmeester, schoenmaker (scholapper), schroer (kleermaker, schroor, snider, snijder), smit, soldaat, steenmetsler, stempel, student, substituit, timmerman, touslager, tromslager, vaendrick, voerman, weeldreijer, wedman, wever.

De c en de k werden vroeger vrij willekeurig door elkaar gebruikt. Zo komt cuiper ook voor als cuper, couper en kuiper, coopman als koopman, coopslager als coopslager en coperslager. Verder staat mulder als muller en molenaar, pastor als prediger, bedienaer des heiligen evangelii en predikant. Mogelijk wordt met steenmetsler, muijrmetselaar en metselaar ook hetzelfde bedoeld. Doctor zal chirurgijn zijn en collector collecteur.

Hoewel 54 beroepen mij in eerste instantie erg veel leken, bleek, toen ik mij verder in dit onderwerp verdiepte, dat het slechts een topje van de ijsberg was. De verzegelingen van Winschoten (1670-1697, met dank aan Klaas Bijsterveld) voegden daar nog ruim 40 ambachten aan toe. En nu was ik nog maar tot het jaar 1700 gekomen. Een paar mooie: carspelman, contraroleur, distelateur, drapenier, geswoorene, hopman des burg. regiment Groningen, kannegieter, solliciteur, taalman, tichelaar, veenmeester, wedman, wijnhandelaar, zijlvest. Uiteraard zijn diaken, kerkvoogd, ouderling, volmacht (van een plaats) en olderman (van een gilde) niet echt beroepen, maar soms ben je allang blij dat je iets vindt.

Vrouwenberoepen zult u (nog) moeilijker vinden. In het hierboven genoemde RA van Winschoten kwam ik een akte tegen van Hille, dienstmaegt bij Tonckert Haijkes, maar verder staat er alleen “het ondertrouwde wijf” of “de huisvrouw van”. Toch waren er wel enige vrouwenberoepen.

Na het overlijden van een echtgenoot nam de weduwe wel de functie van haar man waar met behulp van een zetbaas of knecht. Vaak tot de kinderen meerderjarig waren en die het weer konden overnemen. Uiteraard waren veel vrouwen arbeidster of dienstmaagd en ook weven en spinnen behoorde tot de mogelijkheden.

Door de diaconie onderhouden weduwen kwamen we (in de Gasthuisrekeningen) wel tegen als naaister en breister. Slaapvrouw was een soort pensionhoudster/ kamerverhuurster. Verder kwam ik tegen: brou-mensch, brouwersche, cormorbrandtster, hoendercoopster, kamenier, kockmeit, leerbereijdesche, marketenster, snidersche, vroedvrouw en wollenspinster.

Als echtpaar kwam ik regelmatig “opsichters van de molen” tegen, die aardig te volgen zijn in het Staten Archief (toeg. 1, o.a. nr. 187).

Opvallend was het groot aantal personen die mr. voor hun naam hadden. Beroepen waar ik dat bij tegenkwam waren onder andere cleermaker, cuiper, glasemaker, hoedemaker, kistemaker, lakenmaker, landmeter, organist, potmaker, schipper, schoenmaker, smit en timmerman.

Sommige mensen kwam ik tegen met tegelijk twee beroepen. Zo is Derck Pieters uit Winschoten slachter, maar hij komt ook voor als Derck Pieters Slachter coopman. Ook zijn broer Jan Pieters heeft tegelijk dezelfde beroepen. Rempko Sijpkens uit Noordbroek is tegelijk hooftman en hopman.

U ziet dus, keus genoeg. Heel leuk, zult u zeggen, maar waar kan ik nu het beroep van mijn voorouders vinden? Om u op weg te helpen noemen we een paar bronnen, maar eigenlijk kunt u het ambacht van uw voorouder overal in vinden. Er is soms alleen wat geluk bij nodig.

Archiefbronnen algemeen

Begraafboeken: o.a. Nieuw Beerta, Delfzijl, Midwolda (in kopie-delen DTB)

Breukregisters: Westerwolde en Bellingwolde (allebei in druk verschenen), anderen aanvragen. (zie artikel HDP 2002 nr. 1, pag. 17)

Consistorie (stad) Groningen. Op fiche. Leuk om te lezen.

Diaconierekeningen. In de verschillende kerkarchieven.

Doopboeken: Naast het boven genoemde Noordbroek staan in elk doopboek wel beroepen.

Gasthuisrekeningen. Aardige opsomming van de verschillende leveranciers in de jaarlijkse rekeningen van de diverse gasthuizen.

Gilde-archieven geven naast gewone beroepen vaak ook de namen van de oldermannen. Inderdaad, altijd mannen. Vrouwen vindt u, ook in deze archieven, slechts als ze weduwe waren. Lutjeknecht en halfwas knecht komen hier in voor.

Kerkeraadshandelingen: Geven namen van ouderlingen, diakenen en kerkvoogden. In Scheemda staat bij een nieuw lid vaak de vermelding “dienende bij”.

Legaatboeken: In de stad Groningen; zowel die uit het secretarie-archief als die van de hervormde diaconie.

Lidmatenregisters: Niet alle plaatsen staan in kopie op de studiezaal. Er is een repertorium waarin alle bewaard gebleven registers worden vermeld.

Rechterlijke archieven: Rekest en verzegelingen. Veel plaatsen in kopie op de studiezaal.

Archiefbronnen mobiele beroepen

Militairen: Klapper Wolters. Alle huwelijken van militairen per provincie uitgezocht. Meestal staat de naam van de kapitein erbij vermeld. Via hem kunt u het regiment volgen in de boekjes van Ringnoir.

Statenarchief (toegang 1, o.a. inv.nrs. 120-150) geven veel militairen (promoties, aanvragen voor verlof in strafzaken) en “opsichters van de molen”.

Schippers: Monsterrollen (in gemeente-archieven Delfzijl, Groningen, Hoogezand, Pekela). Ook in kranten is al vroeg wat te vinden over schepen en schippers.

Boeken algemeen

Boerderijenboeken: o.a. van het Oldambt, Blijham, Bellingwolde en van het Hoogeland. Voor het vinden van landeigenaren en landgebruikers (meiers). U kunt dan in ieder geval een van die twee termen invullen.

Schoolmeesters: *Scholen, schoolmeesters en hun onderwijs in de Groninger Ommelanden, 1500-1795* door Jaap Bottema.

In *Roode Wezen in Groningen* door Paul Holthuis worden voogden en voogdessen van dat **weeshuis** genoemd. Ook geeft het de boekhouders en binnenvaders en -moeders. Verder staat er een lijst in met aan het weeshuis verbonden predikanten, schoolmeesters, chirurgijns, naaimeesteressen, voogdessen en ziekenmoeders. Ik vond er, onverwacht, twee voorouders in genoemd. Waar een artikeltje schrijven al niet goed voor is. In *De Weeskamer van de stad Groningen 1613-1811* door BS Hempenius-van Dijk vindt u functionarissen van de weeskamer: Heren, secretarissen en dienaren. Hierin ook vrouwen.

In de Groninger Volksalmanak, anders onze grote inspiratie en naslagbron, vonden we deze keer weinig over beroepen. Wel was er het een en ander geschreven over beroepen als beul en smid.

Boeken reizende beroepen

Chirurgijns etc.: Lijsten met (Stad-)Groninger chirurgijns zijn te vinden in *Stadsbelang en standsbesef* van Frank Huisman over de gezondheidszorg en medisch beroep in Groningen 1500-1730.

Dienstboden: *Heimat in Holland* is de titel van een studie naar Duitse dienstmeisjes (1920–1950) door Barbara Henkes. Eerder al schreef zij over Nederlandse dienstbodes: *Kaatje ben je boven?*

Hannekemaaiers en kliepkerels. Boekje met deze titel van Kornelis Mulder uit 1973 geeft een beknopt overzicht van alle soorten arbeiders en kooplieden die naar Nederland trokken. Uitgebreidere informatie over de trekarbeid tussen 1600 en 1900 geeft Jan Lucassen in *Naar de kusten van de Noordzee*.

Hugenoten in Groningen (uit 1985) is de titel van een onderzoek naar deze vluchtelingen. Achterin lijsten met namen.

Militairen: De boekjes van Ringnoir. (o.a. *Hoofdofficieren der infanterie 1568-1813*). Regimenten wisselden vaak om de 3 à 5 jaar. In deze boekjes kunt u ze, met behulp van de commandant, vinden.

Predikanten: *Sinds de reductie in stad en Lande* door W. Duinkerken geeft vanaf 1594 alfabetisch alle predikanten in de provincie Groningen. 2 delen.

Studenten etc.: *Album Studiosorum Academiae Groninganae*. Over de periode 1614–1914 worden alle studenten en professoren vermeld, die aan de universiteit van Groningen zijn ingeschreven; met index. Van diverse andere (ook Duitse) universiteitsplaatsen zijn dergelijke boeken aanwezig op de UB te Groningen.

Zeelieden: *Veenkoloniale Zeevaart* van Wilco van Koldam e.a. geeft lijsten met namen van Veenkoloniale schippers, zeeschepen met kapitein en inschrijvingen aan de zeevaartschool.

Een aparte vermelding waard vind ik het vorig jaar verschenen *Lidmaten van de stad Groningen 1594 – 1660* door W.G. Doornbos, P.J.C. Elema en D.F. Kuiken.

Omdat de index nog niet is verschenen (het boek is wel alfabetisch op voornaam) heb ik noodgedwongen het hele boekje moeten doorbladeren. Het leverde me weer enige onbekende voorouders op. Verder telde ik 362 uit Friesland afkomstige personen (ik kan er een vergeten zijn), heel veel studenten, veel buitenlanders (Zwitserland, Ungariën, Brasilië) en ook veel uit de rest van het land. Veel migranten dus. Van vrij veel mensen stond het beroep erbij. Ik noteerde als (voor mij) nieuwen o.a.: boemsijdenraswever, breider, buttelier, cannegieter, hardthouwer, helbarderer, hovetmansdiener, kammemaker, kliedemand, klockspeler, knoopmaker, koornmeter, naeldemaecker, peerdemester, poortier, raswercker, reitemaecker, roermaecker, saelknecht, sagettenwever, schuutenschuiver, siepsieder, steensnider, veltscherer, wantscherer, wullcarter.

In diverse andere bronnen vond ik de beroepen botterkoper, bundtwerker, com-mijs, conrector, keurslijfmaker, kistemaker, laekekoper, schrijver, slotemaker, toornwachter, voorleser (in de kerk), wollewever, wullkemmer, wullspinner.

Speuren naar de naam is speuren naar het beroep. Ergens komt u dat misschien eens tegen, mogelijk moet u genoeg nemen met landgebruiker/landeigenaar of (helaas) zelfs met de witte vlekken.

Kwartierstaat Willem Bodde

W. Bodde, Heemskerk, en drs. W. Bodde, Lelystad

1. **Willem Bodde**, geb. Feerwerd 5-7-1929, arbeider, tr. Hengelo 24-11-1956 met **Elizabeth Stenneberg**. Kinderen: Barbera, Willem en Silvia.
2. **Willem Bodde**, geb. Winschoten 13-12-1896, veen- en steenfabrieksarbeider, baggerwerker, schipper, overl. Onderdendam 9-4-1965, tr. Bellingwolde 27-12-1919 met
3. **Trientje de Haas**, geb. Hoogezand 31-3-1897, overl. Onderdendam 9-8-1964.
4. **Willem Bodde**, geb. Heiligerlee 9-11-1870, veen- en steenfabrieksarbeider, brandstoffenhandelaar, overl. Bedum 8-3-1961, tr. Winschoten 6-12-1894 met
5. **Geessien Flink**, geb. Heiligerlee 27-9-1870, overl. Bedum 25-2-1948.
6. **Eltje de Haas**, geb. Tange 21-2-1867, arbeider, overl. Onstwedde 30-11-1951, tr. Onstwedde 3-3-1888 met
7. **Frouke Groenhof**, geb. Veendam 5-12-1868, overl. Groningen 20-3-1928.
8. **Roelf Bodde**, geb. Midwolda 12-5-1838, dagloner, arbeider, overl. Winschoten 16-2-1920, tr. Scheemda 27-4-1863 met
9. **Johanna Borbera Schuur**, geb. Winschoten 19-4-1841, overl. Winschoten 24-1-1920.
10. **Willem Flink**, geb. Westerlee 9-4-1838, arbeider, overl. Westerlee 15-2-1874, tr. Winschoten 29-5-1861 met
11. **Gepke Mulder**, geb. Winschoten 29-11-1840, overl. Winschoten 11-12-1920; zij tr. (2) Scheemda 1-7-1875 met Geert Jans Hoffenkamp Reininga, geb. Winschoten 14-11-1824, overl. Heiligerlee 8-4-1906.
12. **Johannes Geerrard de Haas**, geb. Finsterwolde 18-5-1833, arbeider, overl. Stadskanaal 14-12-1916, tr. Midwolda 3-9-1860 met
13. **Assina de Vries**, geb. Finsterwolde 18-12-1833, overl. Tange 18-6-1914.

14. **Garrent Groenhof**, geb. Nieuwe Pekela 21-1-1841, arbeider, overl. Groningen 22-8-1887, tr. Veendam 16-5-1863 met
15. **Anneke Egges Harm Kappen**, geb. Veendam 8-8-1831, overl. Sappemeer 26-1-1915; zij tr. (1) Veendam 20-12-1852 met Beene Tobias de Raad, ged. Windeweer 7-12-1800, overl. Veendam 31-5-1862, en tr. (3) Sappemeer 30-11-1901 met Jozef Koning, geb. Noordwolde 18-1-1835, zn. van Harm Gerrits Koning en Saartje Jozefs Kraster.
16. **Hindrik Willems Bodde**, geb. Midwolda 4-3-1796, boerenknecht, dagloner, arbeider, overl. Midwolda 3-5-1874, zn. van Willem Nies Bodde en Antje Roelfs, tr. (1) Midwolda 5-8-1821 met
17. **Hindriktje Hindriks Gremmer**, geb. Midwolda 2-5-1796, overl. aldaar 24-9-1856, dr. van Hindrik Stoffers Gremmer en Elizabeth Jurjens Nap.
18. **Hindrik Benes Schuur**, geb./ged. Eexta 20-2/5-3-1809, schoenmaker, arbeider, overl. Winschoten 19-7-1849, zn. van Bene Hindriks Schuur en Elsijn Eltjes Bol, tr. Winschoten 12-7-1844 met
19. **Johanna Borbera Scheerhoorn**, geb./ged. Winschoten 28-2/13-3-1808, overl. Westerlee 9-4-1890, dr. van Harm Hendriks Scheerhoorn en Katarina Leffeliers.
20. **Julle Kornelis Flink**, geb. Midwolda 5-9-1790, arbeider, landbouwer, overl. Winschoten 7-10-1876, zn. van Kornelius Wilms Flink en Eefke Julles, tr. (2) Winschoten 13-9-1860 met Grietje Plaat, geb. Nieuw-Scheemda 9-12-1818, dr. van Harm Willems Plaat en Aaltje Eltjes Pannenburg; hij tr. (1) Midwolda 18-11-1815 met
21. **Gijssel Sijfkens Metting**, ged. Winschoten 17-3-1794, overl. Westerlee 28-8-1858, dr. van Sijfke Freerks en Niessens Jans.
22. **Geert Lodewijks Mulder**, geb. Winschoten 18-5-1809, tuinman, overl. Winschoten 25-1-1875, zn. van Lodewijk Hendriks Mulder en Gepke Geerts Klooster, tr. Midwolda 19-5-1833 met
23. **Grietje Feijes Koster**, geb./ged. Winschoten 10/22-3-1807, overl. Winschoten 17-9-1873, dr. van Fenje Aldriks Koster en Eltje Ofkes.
24. Onbekend.
25. **(Anna) Katriena Johannes de Haas**, van Oude Lenge in Hannover, geb. ca. 1801, overl. Finsterwolde 12-4-1866, ouders onbekend.
26. **Tjaart Geerts de Vries**, geb. Beerta 16-5-1795, dagloner, overl. Finsterwolde 3-5-1855, zn. van Geerts Swiers de Vries en Asse Tjaarts, tr. Finsterwolde 18-12-1833 met
27. **Hindriktje Freerks Pot**, geb./ged. Oude Pekela 25/28-6-1795, overl. Finsterwolde 27-12-1849, dr. van Freerk Jans Pot en Mari(e)ke Hindriks.
28. **Pieter Hindriks Groenhof**, geb. Nieuwe Pekela 19-12-1818, arbeider, overl. Nieuwe Pekela 16-5-1845, zn. van Hindrik Gerrijts Groenhof en Trientje Pieters, tr. Nieuwe Pekela 26-9-1840 met
29. **Hindriktje Ommius Landman**, geb. Nieuwe Pekela 21-12-1812, overl. Nieuwe Pekela 24-11-1891, dr. van Ommius Jans Landman en Frouke Hindriks de Vries.
30. **Eggo Harms Kappen**, ged. Veendam 7-3-1802, boerenknecht, overl. Veendam 19-7-1855, zn. van Harm Egges Kappen en Marijke Jurgens, tr. Veendam 22-5-1826 met
31. **Lukjen Jans Kuiper**, geb./ged. Nieuw-Scheemda 13-6/4-7-1802, overl. Veendam 8-7-1855, dr. van Jan Derks Kuiper en Anneke Harms.

Groninger Archieven, Cascadeplein 4, tel. 050-5992000;
www.groningerarchieven.nl

Extra sluiting archief

De Groninger Archieven zijn gesloten van 29 maart t/m 1 april, 29 en 30 april, 1, 9, 10, 11 en 20 mei en op 28 augustus. Op zaterdag 20 april is de studiezaal i.v.m. de genealogische manifestatie van die dag gesloten tussen 12.00 en 13.00 uur.

Nieuw verschenen genealogieën

De volgende publikaties over Groninger families zijn de afgelopen periode opgenomen in de collectie in de studiezaal:

G/0374/**Lemmen**: The Lemmen family of Grafschaft Bentheim. Nakomelingen van Berend Lemmen en Ide Wigges, in de 18^e eeuw te Laar in het graafschap Bentheim. Nakomelingen in Overijssel, Drenthe en Groningen.

G/0375/**Leenes**: Isidoor Leenes, biografische schets: genealogisch overzicht van de Groningse familietak; 186 blz. In 1773 verliet Bernd Lienesch zijn geboorte-grond in Ankum bij Osnabrück en trok naar Friesland.

G/0376/**Kloppenburg**: Genealogie Kloppenburg; 332 blz. met index. Nakomelingen van Roelef Claessen, die in het midden van de 17^e eeuw vanuit Kallenkote naar Veendam kwam. (Zie ook HDP 2002 nr. 1, pag. 28.)

G/0377/**Ohling**: Stammfolge der Familie Ohling aus Ostfriesland; 201 pagina's, met index. Stamvader is Klaas Crynes, geboren ca. 1550 en overleden in 1624 te Oling bij Tjamsweer.

G/0378/**Suk**: Van turfstekers en Veenkoloniale schippers, een familiechroniek van de familie Su(u)k; 106 blz. Stamouders zijn Roelof Jans Suck en Aalje Lucas, die zich vanuit Munsterland in de 18^e eeuw in Veendam vestigden.

G/0379/**Staphorst**: Van Staphorst via Staphors(t)ius tot **Stavasius**. Nakomelingen van Nicolaas Staphorst en Mayke van Benthem, die in 1593 te Leeuwarden trouwden.

G/0380/**Storteboom**: Een aanzet tot stamboom-onderzoek van het geslacht Storteboom, 1700-2000; 161 pagina's. Stamvader is Hendrik Storteboom, geb. ca. 1660 te Halle, wonende op de 'Storteboom'. Na 1800 is de familie voornamelijk te vinden in de gemeente Grootegast.

G/0382/**Postma**: Voorouders en genealogie van D.J. Postma, deel 2; 53 pagina's.

G/0383/**Postma**: Derk Postma en zijn gezin; 75 blz. Derk Jacobs Postma (Stedum 1788 - Martenshoek 1866) was verver, glazenmaker en kunstverlaker.

G/0384/**Jonker**: Voorouders van Grietje Luitjes Jonker; 63 pagina's.

G/0385/**Huiges**: Genealogie van de Westerwolder geslachten Huiges, **Hids**, **Huitsingh** en **Frouws**; 254 bladzijden. Alle vier boerenfamilies wonen al eeuwenlang in Westerwolde en hebben vele onderlinge banden.

20405/**Baas**. Popke Baas met zijn twee vrouwen in het midden van 10 generaties, van ca. 1695-2001; 100 pagina's.

20424/**Boerema**. Familie Boerema. Geslacht van Waakers uut Grun'n? Stamvader is Harm Boerema te Peize rond 1728, getrouwd met Annechien Jacobs; 75 blz.

20425/**Cram-Kram**. Stamreeks Cram(m)-Kram. Beschreven vanaf 1728, toen Jan Frederik Kram (Cram) uit Hessenland zich in Maastricht vestigde. Zoon Johannes

was soldaat in Bourtange. Een achttal kinderen worden gedoopt in de RK-kerk te Groningen.

20426/**Boerema**. Het Boerema-nageslacht van Jannes Harms, kuiper te Godlinze, en Wemeltje Ymels; 209 blz. Jannes Harms is geboren te Ulrum rond het midden van de 18^e eeuw.

20447/**Toxopæus**. Het geslacht Toxopæus 1576–2000. Nakomelingen van ds. Lubbartus Toxopeus, geboren te Schüttorf in Bentheim ca. 1576. Hij had een omvangrijk nageslacht in Groningen. Het in kleur uitgevoerde boek geeft een heel mooi beeld van de familie Toxopeus en omvat 608 pagina's. (Zie ook HDP 2002 nr. 1, pag. 27, red.)

21011/**Duintjer**. Genealogie Duintjer. Deze genealogie vangt aan met de stamvader Jan, die waarschijnlijk woonde in Muntendam en rond 1640 trouwde; 25 blz. en een aantal bijlagen.

21020/**Kooi-Kraai**. Beknopte stamboom van de families Kooi en Kraai. De stamvader van deze familie en de vader van de broers Arend Kooi en Popke Kraai is Thomas Arends, geboren te Houw bij Leens en gedoopt 7 september 1708.

Dienstverlening in de studiezaal – Afdrukmogelijkheden

De Groninger Archieven hebben nieuwe apparatuur aangeschaft om afdrukken te maken van microfiches en microfilms die in de studiezaal staan, zoals van de burgerlijke stand, kadastermateriaal en kranten. Deze afdrukken, zogenaamde prints, zijn te vergelijken met fotokopieën. De prints die met deze nieuwe apparaten gemaakt kunnen worden zijn een stuk beter (duidelijker) dan voorheen. Bovendien zijn er nu ook meer mogelijkheden: zo kunnen afdrukken op A3-formaat worden gemaakt en zijn er meerdere lenzen beschikbaar, waardoor er een ruime keuze in vergrotingsmogelijkheden is. De nieuwe apparaten staan op de studiezaal en kunnen door bezoekers zelf worden bediend; studiezaalmedewerkers geven graag verdere uitleg. De prijs van deze afdrukken is ongewijzigd gebleven: op A4-formaat: € 0,45 en op A3-formaat € 0,90.

Ik vond ze toevallig – Hoe vindt u ze?

Bij het digitaliseren van de doop-, trouw- en begraafboeken van de RK-kerk St. Johann in Alfhausen (incl. de buurtgemeenschappen Heecke en Thiene), 25 km boven Osnabrück, kwam ik de volgende doop tegen:

1682, 21 Julij Inf: Anna Catharina ex X[=Chris]tophoro Helman et ex Catharina zum Kamphause. Pat : M : Joh : Helman organido in Groningen et Anna Meijer.

S.J.Smid, Gasselte, s.j.smid@hccnet.nl

RA Winschoten 29-11-1668: Froucke Everts geass. met haar oom Willem Jans en zwager Harmen Geerds, bekend door mediatie van goede mannen een accord gemaakt te hebben met Frerick Haijckens op de Meeden, haar gew. broodtheer, nopende defloratie ofte ontschaeckinge en de daarop volgende kraamkosten alsmede onkosten der begraftenisse des geprocreerden kindt, als voorn. Frerick Haijckens aen gedachte comparantinne Froucke Everts hadde gedaen.

De genoemd personen zijn ondanks deze eis later getrouwd (Meeden 8-8-1669) en lieten nog vele kinderen in Meeden dopen.

Klaas Blijsterveld, Groningen

In deze rubriek komen interessante homepages en nieuwe digitale bestanden aan bod. Tips kunt u mailen aan antonia.veldhuis@hetnet.nl.

In Gens Data las ik een stukje over de heer Stroet uit Amersfoort die duizenden oude ansichten van geheel Nederland heeft gescand en deze op CD roms te koop aanbiedt. Type <http://home.planet.nl/~sstroet> bovenin en u komt op zijn homepage. Dan via **verder gaan** (voor de minder gevorderden: hier verandert het pijltje in een handje, dit is dus een doorverwijzing) en **ansichtenkaarten** krijg je een pagina met meer informatie. De online demo geeft per provincie een paar voorbeelden (die door ze aan te klikken vergroot worden), door **index** (onder inhoud verzamelwerken) aan te klikken kun je zien welke plaatsen er op de CD's staan. Om snel te zien of uw plaatsen er bij zijn, drukt u tegelijk "ctrl en f" in, wat het zoekscherm geeft. Na het intypen van de naam gaat de cursor er snel heen. Op CD 1 staan 4500 afbeeldingen van ansichten van Nederland, CD 2 geeft daarnaast ook beroepen.

Er komen steeds meer digitale bestanden. Tot nu toe doorzocht ik deze, in Word, steeds door het document te openen en de naam in te typen via **bewerken** en **zoeken**. Van Theo Hofman kwam de tip om in alle mappen tegelijk te zoeken: via **start** (linksonder op scherm, naast windows-tekentje), **zoeken**, **bestanden of mappen** krijgt u het zoekscherm. Door **geavanceerd** te kiezen verschijnt een nieuw zoekscherm. In vakje **met de volgende tekst** de naam intikken, nu **zoeken** aanklikken en onderin verschijnt een lijst met bestanden waarin de gevraagde naam voorkomt.

Ook de lijst tijdschriften voor de genealoog die op CD-rom verschijnen wordt steeds langer. Dit zijn o.a. Gens Nostra (1946–1995), De Nederlandsche Leeuw (1883–1983), De Wapenheraut (1897–1920), Jaarboek CBG met mededelingenblad (1947–1996, resp. 1947–1994), Nederland's Patriciaat (1910–1997, de zg. blauwe boekjes) en Nederland's adelboek (1903–1987, de zg. rode boekjes). Alle CD's werken onder de op/bij elke CD bijgeleverde Acrobat reader. Zoeken gaat eenvoudig door het intypen van de naam. Een handig foefje voor namen met verschillende schrijfwijzen haalde ik uit het afdelingstijdschrift De Zeeuwse stam. Als een letter niet zeker is zet dan op die plaats een * of een ?. Zo geeft Zw*den alles wat met Zw begint en eindigt met den, dus Zweden, Zweeden enz. Een ? geeft meerdere letters aan. Dus ?weden geeft alles wat eindigt op weden, dus Sweden, Zweden, tweden, verweden, afweden enz.

Vindt u tekst op de CD die u wilt gebruiken blok dan de tekst en doe **bewerken** en **kopiëren** (of "ctrl-c"). Start de tekstverwerker, klik op **edit** en daarna op **paste** (**plakken**, of "ctrl-v") en de tekst staat in uw document.

De bekende afbeeldingen van de gravures van beroepen (1694) van Jan Luyken staan nu ook op internet. Bovenin typt u <http://zenaa.com/janluyken/index-en.htm>, waarna de mogelijkheid is om (linksonder) de taal te kiezen (engels of nederlands). Rechtsonder kunt u bij **gravure kiezer** kiezen welk beroep u zien wilt, **bekijk** indrukken geeft die afbeelding.

De heer J.B. Glasbergen uit Nuenen verzamelt sinds 1998 beroepsnamen van vóór 1900 met de bedoeling een beroepsnamenboek samen te stellen. Het adres is <http://home.hccnet.nl/jb.glasbergen>. Er staan nu ongeveer 19000 beroepsnamen met 4000 verwijzingen op zijn pagina. Achter het beroep de eerste vinddatum. Er is een lijst met bronnen waaruit hij ze haalde en het verzoek om medewerking. Komt

u in de lijst een beroep tegen waarvan u meer wilt weten: zijn e-mailadres staat onder **verzoek om medewerking** onder **uitgebreide toelichting**.

In april organiseren wij weer, in samenwerking met het Groninger Archief, een manifestatie. Deze keer met als thema "reizende beroepen", met name zeelieden en militairen. Ook andere beroepen komen aan bod. Om alvast wat in de stemming te komen noem ik wat homepages/links waar u meer over beroepen kunt vinden.

Homepages

<http://www.geschiedenis.com> is de toegang voor iedereen, die geïnteresseerd is in geschiedenis en historie

<http://home.wxs.nl/~Kees.Leseman/soldaat.html> over de soldaat in de 16^e–18^e eeuw

<http://www.ellislandrecords.org> geeft zo'n 22 miljoen namen van emigranten naar Amerika

<http://members.brabant.chello.nl/~j.haeren/schippers1.htm> is de website van een studiegroep naar schippersfamilies

http://www.cbg.nl/link/link_onderwerpen.htm#persoons- en beroepsgroepen doorverwijspagina over diverse beroepen

Hoezo ingewikkeld?

R.C. Mulder, Roden

Bij mijn werk voor het Genlias project van de Groninger Archieven kwam ik de volgende overlijdensakte tegen (overlijdensakte 1887, nr. 35 te Zuidhorn).

In het jaar duizend achthonderd en zeven en tachtig, den achtentwintigsten der maand October is door ons Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente Zuidhorn ingeschreven navolgend uittreksel uit het dagregister gehouden aan boord van het stoomschip Zaandam, houdende Acte van Overlijden van Trientje Wijkstra. Heden den eenentwintigsten Augustus 1887 aan boord van bovengenoemd stoomschip, zich bevindende op de Noord Atl: Oceaan, zijn voor mij Her- man Coenen v.d. Zee gezagvoerder van gemelde bodem, verschenen Willem Ponsen, oud eenendertig jaar, geboren te Dordrecht, wonende te Rotterdam en Hendrik Poel, oud vierentwintig jaar, geboren te Zaandam, wonende te Haarlem, welke verklaard hebben dat Trientje Wijkstra, passagieresse derde klasse, laatst gedomicilieerd te Grijpskerk op den eenentwintigsten Augustus des voormiddags ten tien en een half uur, door diarhoea is overleden op meergemelden bodem in den ouderdom van 11 maanden, ongehuwd, dochter van Arnold Wijkstra, metselaar en Aafke Buffinga, echtelieden, beiden in leven, wonende te Grand Rapids (U.S.). Wij hebben deze verklaring opgemaakt en na voorlezing met de comparanten ondertekend.

Was getekend: H.C. van der Zee – W. Ponsen – H. Poel

Voor overeenkomstig uittreksel. De gezagvoerder voornoemd, get. H.C. van der Zee

Een renvooi vermeldt daarnaast:

Was voor hare vestiging te Grijpskerk te Zuidhorn gedomicilieerd.

Nieuwe boeken: Verschenen of nog te verschijnen

Elko van der Laan

Gezien in de ramsj (Scholtens Wristers, Groningen)

Huizinga's complete lijst van Voornamen. Vraagbaak voor de afkomst en betekenis van Nederlandse en Vlaamse voornamen. A. Huizinga. Uitgeverij Tirion, ISBN 9051217447, 352 pagina's, gebonden met stofomslag, € 11,50.

Huizinga's complete lijst van Namen. Vraagbaak voor de afkomst van de Nederlandse en Vlaamse familienamen. A. Huizinga. Uitgeverij Tirion, ISBN 905121782x, 372 pagina's, gebonden met stofomslag, € 11,50.

Nieuw verschenen

Focus op Hoogezand-Sappemeer. Eindredactie F. ten Horn en T. Smedes. Uitgeverij Europese Bibliotheek, Zaltbommel, ISBN 902883544x, 84 pagina's, foto-boek, gebonden, € 17,50.

Leuk boek met veel onbekende foto's, ook uit recentere jaren.

Boerderijen op het Hogeland. Redactie T.B. Bierema, J. de Boer, R. van der Tuuk. Uitgave Stichting Boerderijenboek het Hogeland, 695 pagina's, gebonden, stofomslag, vele foto's en afbeeldingen, € 75,00.

Deze uitgave is met afstand het mooiste boerderijenboek dat tot nu toe is verschenen. Voor een belangrijk deel is dit toe te schrijven aan de schitterende foto's van Hans Sas uit Warfhuizen. Daarnaast zijn kosten noch moeite gespaard om een verzorgd boekwerk uit te brengen.

De eerste 80 pagina's beslaan een divers aantal onderwerpen met betrekking tot de landbouwgeschiedenis van het Hogeland. Voorbeelden hiervan zijn Tuinbouwveilingen, Ruilverkavelingen, Aspecten van Erf- en Tuinaanleg op het Hogeland en daarnaast historische schetsen als Hooi- en Greedelanden, de Landbouwwet en Beklemrecht.

Dan volgen de beschrijvingen van de boerderijen van achtereenvolgens Breede, Warffum, Den Andel, Usquert, Rottum-Zandweer, Uithuizen, Uithuizermeeden, Roodeschol, Oosteinde, Oudeschip, Oosternieland en Oldenzijl. Een persoonsnamenregister ontbreekt niet, (helaas met daarin enkele kleine foutjes), maar tevens zijn een boerderijenregister op naam, een korte verklarende woordenlijst en literatuurlijsten opgenomen.

De aankoop dubbel en dwars waard.

In the Picture. Van Wereldtentoonstelling tot Blue Moon. B. Hofman. Deel 1 in de serie *Groningen van alle tijden*. Uitg. Noordboek, ISBN 9033012197, gebonden, 120 pagina's, € 9,00.

De Westerhaven. Van kering tot nering. B. Hofman. Deel 2 in de serie *Groningen van alle tijden*. Uitgeverij Noordboek, ISBN 9033012413, gebonden, 120 pagina's, € 9,00.

De Groninger Boer. De wording van een nieuwe plattelandselite 1775-1875. Red. Y. Botke en H. Maring. Uitgave G & M in samenwerking met boekhandel Van der Laan & Postma te Leens, € 14,50.

De uitgave was al enige tijd niet meer leverbaar en is nu in een kleine oplage van 100 exemplaren herdrukt.

Boerderijenboek Gemeente Stedum. Leverbaar vanaf 5 april 2002. Uitg. Nittersum Boerderijenboek in samenwerking met uitg. Profiel, gebonden, € 40,00.

Na 35 jaar verschijnt er opnieuw een boerderijenboek van de voormalige gemeente Stedum. Van de dorpen Stedum, Garsthuizen en Westeremden zijn alle boerderijen en hun bewoners vanaf 1967 beschreven. De periode daaraan vooraf is beknopt vermeld.

Voor de geïnteresseerden volgt hieronder een lijst van boerderijenboeken, voor zover bekend (aanvullingen zijn welkom!):

Beerta, delen I, II en III; Bellingwolde, delen I en II; Blijham, delen I en II; Kleyoldambt; Nieuwolda-Nieuw-Scheemda; Oosterbroek (Noord- en Zuidbroek); Termunterzijl; Oude Groningse Veenkoloniën; Woldoldambt.

Baflo-Den Andel; Bierum; Halfambt; Loppersum; De Marne (Zijlma); Gedenkboek Nijverheid De Marne; Middelstum-Kantens; Stedum (oude uitgave); Stedum (verschijnt april 2002); Uithuizen; Uithuizermeeden; Westpolder (eerste uitgave); Westpolder (tweede uitgave); 't Zandt.

Veel informatie hierover is ook te vinden in de *Ommelanders Geslachten*.

Vragen en antwoorden

redactie Thijs IJzerman

- Voor de spelregels van deze rubriek: zie *HuppelDePup* nr. 1 van dit jaar blz. 29
- Adres: Hoendiep 117, 9743 AP Groningen; e-mail: thijs.ijzerman@planet.nl

Antwoorden

1999/45 GERRINGA

Ik heb het antwoord op deze vraag. Geertjen Deddes Pater, geb. 21-1-1799 Meeden, overl. 26-10-1867 Nieuwe Pekela. Jacob Jacobs Gerringa, geb. 10-12-1799 Amsterdam, overl. 12-9-1864 Nieuwe Pekela. Jacob en Geertje woonden in huis nr. 128 te Meeden. Jacob was kramer van beroep.

Dit alles is natuurlijk ook te vinden in het boek "Genealogie Familie Pater Oost Groningen", dit boek ligt ter inzage in het archief te Groningen en is ook nog steeds te koop bij de familieorganisatie Pater.

Rika Krabbers-Pater

Naschrift:

De vraag is bij Rika Krabbers-Pater niet goed overgekomen.

De vraag ging over Jacoba Gerringa, dochter van Jacob Jacobs Gerringa en Geertjen Deddes Pater en Luitje Oomkes, haar echtgenoot. Waarschijnlijk is het misverstand ontstaan omdat bij Jacoba de laatste a weggevallen is.

Inmiddels hebben we de gevraagde gegevens via gegevens-ruil verkregen.

Ik ben zelf ook lid geweest van de Familie Organisatie Pater, omdat vanuit de familie Gerringa veel onderzoek is gedaan naar de verbinding met Neeltje Pater, een rijke vrouw uit Noord-Holland, waarvan verteld werd dat er van haar nog veel geld op de Bank van Engeland zou zijn.

Jeannette Gerringa

2002/1 VOS/JANS

Volgens mij kloppen de in de vraag genoemde ouders van Peter Jannes (tr. 22-4-1707 Nieuwolda met Aafke Hillebrants) niet. In het huw. contr. van 16-3-1707 (Nieuwolda) worden o.a. vermeld Jacob Cornelis en Aefke Jacobs als stiefvader en moeder. Aefke Jacobs huwde op 7-7-1672 te Nieuwolda met Johannes Jacobs, waarna zij tussen 5-3-1692 en 8-6-1695 in het huwelijk trad met de in het huw. contr. genoemde Jacob Cornelis.

Peter Jannes is naar mijn mening een zoon van Johannes Jacobs en Aefke Jacobs. Aefke Jacobs is een dochter van Jacob Arents en Martje Pieters en een kleindochter van Arent Jans en Wijven. Zie voor genoemde personen de bewerkte rechterlijke archieven van Nieuwolda en Wagenborgen door S.H. Abels en T.K.J. Wagenaar.

Aafke Hillebrants is een dochter van Hillebrant Alberts Vos en Annieske Boekholt (tr. h.c. Scheemda 9-3-1678). De familienaam Vos zal doorgegeven zijn via deze dochter. In de rechterlijke archieven van Scheemda en Midwolda is meer te vinden over genoemde personen en voorgeslacht.

Klaas Bijsterveld, Groningen

2002/3 HOLSCHER

Van dhr. J. de Puit uit Oost-Souburg werd een vrij uitgebreid antwoord ontvangen over een 18^e eeuwse fam. Holscher uit Zeeland met nazaten begin 20^e eeuw in de provincie Groningen. Helaas is het antwoord te uitgebreid om hier integraal te publiceren. Geïnteresseerden kunnen een kopie opvragen bij de redacteur van deze rubriek.

2002/8 BOS

Het volgende heb ik in het Archief van Groningen gevonden.

Petrus B. Rohling trouwt te Groningen op 14-5-1843 met Bibiana Gerardus Bos.

Petrus Berend Rohling, 26 jaar, geboren 16-4-1817 te Dokkum, van beroep kleermaker, wonende te Groningen. Zoon van wijlen Berend Rohling, in leven marskramer, en van wijlen Barbara Pieters Peel, geboren en overleden te Dokkum.

Huwelijkse bijlagen gaven het volgende: vader Berend, overl. Dokkum 31-5-1839, oud 59 jaar, inlandse kramer, geb. in Niekerken; moeder Barbara, overl. Dokkum 30-6-1842, oud 56 jaar, ook hier geboren.

Bibiana Gerardus zich noemende Bos, ged. R.K. 19-3-1810 te Bedum, wonende te Zuidwolde (gemeente Bedum), van beroep dienstbode en 33 jaar, meerderjarige dochter van wijlen Gerardus Janes zich noemende Bos in leven arbeider en van Sussana Alberts Smid wonende te Bedum.

Getuigen zijn:

Hermannus Morack, oud 53 jaar, stoelmatter; Johannes Mulder, oud 36 jaar, schoenmaker; Johannes Wüst, oud 43 jaar, kleermaker; Louis de Bueger, oud 45 jaar, kleermaker.

Heb geen verdere gegevens gevonden van de ouders van Bibiana. Ik ga nog naar het R.K. kerkhof in Bedum. Misschien kan ik hier iets vinden?

Jan Brugge

2002/13 NAGEL

Mijn overgrootvader Wilhelm Friedrich Nagel (zoon van Wilhelm Nagel en Willemmina Weken) kwam omstreeks 1868 in Nederland vanuit Detmold om in de Delfzijlse steenbakkerijen te werken. Ik weet dus precies welke nazaten van hem in Nederland rondlopen/liepen. Maar ik heb me wel altijd afgevraagd of er misschien ook broers of zussen van hem naar Nederland gegaan zijn. Wie weet meer?

Walter Nagel, Oosterbeek

(Opm. redactie: al eens gedacht aan de voorzitter van Leefbaar Nederland?)

2002/14 PERA

Ik zoek gegevens van: Derk Jans Pera, geboren in Farmsum plm. 1745 en overleden op 18-2-1808 in de Ham. Wat deed deze man?

Verder zoek ik gegevens van Anne Dirks Pera, geboren op 6-7-1797 te Sebaldebuuren en overleden op 17-3-1848. Wat deed deze man? Hoeveel kinderen had hij?

Frederik Pera, Marum.

(Opm. redactie: wordt hier bedoeld Den Ham i.p.v. de Ham, en zo ja, welk Den Ham? Den Ham in het Westerkwartier of Den Ham bij Bellingwolde of Den Ham (Ov), of mogelijk zelfs Kolham?)

2002/16 VONDELING

Ik ben al een tijd op zoek naar gegevens over de familie Vondeling. Echter het onderzoek loopt vast bij het feit dat in 1802 in Delfzijl een vrouw dood is gevonden langs de weg met haar baby in haar armen. De baby is opgevoed door de kerk en kreeg de naam Albert Alberts Vondeling (geb. 1801) en trouwde later met Eltje Aijkes. Echter wat wij niet weten is wie de overleden vrouw is geweest. Het enige dat we weten is dat ze Elisabeth zou heten en niet uit de omgeving van Termunten cq. Delfzijl zou komen. Mijn vraag is nu of iemand iets meer weet over deze vrouw?

Richard Vondeling, Groningen

2002/17 BOSWIJK/JANSEN

Bijna veertig jaar geleden kwam ik via een tante in bezit van twee merklappen. Ze waren afkomstig van mijn Groningse overgrootmoeder Jantje Boswijk die in 1843 in Nieuwe Pekela is geboren. Het waren misschien wel deze merklappen die de oorzaak zijn van mijn belangstelling voor genealogie. De jongste is uit 1847 en bevat de namen van het gezin van mijn betovergrootouders Klaas Eertwijns Boswijk en Lammechien Harms Bruins, de vermoedelijke vervaardigster van de merklap. De tweede merklap bevat slechts een naam Clare Jansen met het jaartal 1747. Het is daarmee een van onze oudste familiestukken in eigen bezit, maar wie was Clare Jansen? Clare komt niet voor in mijn kwartieren en wellicht was ze slechts een vriendin van een van mijn voormoeders. Wie is haar tegengekomen bij het onderzoek of is wellicht familie van Clare?

R.K.Vennik, Rotterdam

2002/18 HOORN

Ik ben naast de projecten Graver, Tiddo Huninga, Keun (Kuen), Lijphart, Riddering en Vorenholt nu ook begonnen met de familie Hoorn. Namen die (veel) voorkomen zijn Ciriacus, Christophorus, Petrus, Elias, Henric Casimir, Nicolaas, Maria, Elisabeth en Folkerus. Plaatsen Groningen, Nieuweschan en Zuidbroek. De regu-

liere bronnen zijn intussen uitgezocht. Hierbij het verzoek om gegevens uit Rechterlijke archieven, requesten, HJK, consistorie of andere bronnen waaruit toevalstrefers gehaald kunnen worden. Vindt u deze over Hoorn of de eerder genoemde families? Dan graag doorgeven aan

Antonia Veldhuis, Veenwouden; e-mail: antonia.veldhuis@hetnet.nl

2002/19 NOORMAN

Abel Tjapkes Noorman, geb. ??, meester-boekweytenmolenaar, begr. Noordbroek 7-11-1793. Hij tr. Noordbroek 15-5-1769 met Grietje Jans, geb. Winschoten 8-8-1745, overl. Noordbroek 20-7-1811. Kinderen: Anje Abels Noorman, geb. Noordbroek 22-6-1772; Nantje, tweeling met vorige; Tjapko; Bettjo ??; Jan.

Gevraagd: geboorteplaats en -datum en voorgeslacht Abel Tjapkes Noorman.

Elly Smink-Niehoff, Olst

2002/20 ABÉ

Jan Leenders Abé, geb. ??, arbeider te Veendam, overl. ?? (na 4-6-1836), tr. te Zuidbroek ?? met Elizabeth Geerts Rusius, geb. ??, arbeidster, wonende te Veendam, overl. na 4-6-1836. Kind: Lammechien Jans Abé, geb. Zuidbroek 12-2-1808, dienstmeid, overl. Noordbroek 22-10-1861.

Gevraagd: geboorte- en overlijdensplaatsen en -data en voorgeslacht van Jan Leenders Abé en Elizabeth Geerts Rusius.

Elly Smink-Niehoff, Olst

2002/21 HAGENOUW

Ik zoek de ouders en verdere voorouders van Harmen Hagenouw, otr. Groningen, 25-4-1636 (mijn voorvader) en Jan Hagenouw, otr. Groningen, 22-10-1636. Beiden soldaat onder capitain Ernst, resp. Wigboldus van Iselmuiden en afkomstig van Braemsche (Osnabrück) en Thijs Hagenouw, ook soldaat.

Verdere gegevens over Hagenouw zijn ook welkom.

Jan Horst, Winschoten

Knipseldienst

Zoals u waarschijnlijk wel weet wordt in het Verenigingscentrum in Weesp een zeer omvangrijke collectie **familieadvertenties** aangehouden, waar ieder lid gebruik van kan maken. Deze collectie wordt van steeds nieuwe advertenties voorzien door vele 'knippers/sters' in het land, waaronder ook enigen van onze afdeling.

Helaas neemt het aantal medewerkers/sters de laatste tijd wat af. Vooral advertenties van streekbladen uit onze provincie, maar ook uit Assen, Hoogeveen, Meppel, Drachten e.d. worden niet ingeleverd, terwijl ook advertenties uit het *Nieuwsblad van het Noorden* (binnenkort *Dagblad van het Noorden*) maar spaarzaam worden ontvangen.

Is het niet een kleine moeite om, na lezing, de familieadvertentiepagina('s) eruit te scheuren en deze te bewaren om uw mede-genealogen van dienst te zijn?

Wilt u de helpende hand bieden of wilt u nadere informatie, neemt u dan even contact op met de huidige streekcoördinator van de NGV-afdeling Groningen:

F. Renssen, Hoofdweg 396, 9765 CT Paterswolde, tel: 050-3094055, of e-mail: renssen@wanadoo.nl

Bestuur van de afdeling Groningen van de Nederlandse Genealogische Vereniging

• Voorzitter	J.W.H. van Campen	De Hop 4 jwh@dolfijn.nl	9301 PM Roden
• Vice-voorzitter	M.J. IJzerman	Hoendiep 117	050 – 501 82 14
(Afgevaardigde)		thijs.ijzerman@planet.nl	9743 AP Groningen
• Secretaris	E. Landzaat	Boeg 106	050 – 311 97 07
(Plv. afgevaardigde)		eddylandzaat@home.nl	9733 ER Groningen
• 2e Secretaris	N.T. de Oude	Turfsingel 35	050 – 573 57 74
(DIP)		ntdeoude@wxs.nl	9712 KJ Groningen
• Penningmeester	G.J. Kaman-Broekhuizen	Tammingastraat 9	050 – 318 95 55
(Webmaster)		annet@kaman.nl	9978 PA Hornhuizen
			0595 – 48 70 74

Redactie HuppelDePup

H.J.E. Hartog	Snelliusstraat 28	9727 JN Groningen	hjehartog@wanadoo.nl	050 – 525 33 33
J.B. Kranenburg	Westinghousestraat 36A	9727 GX Groningen		050 – 526 41 57
E.F. van der Laan	Valge 3	9965 PD Leens		0595 – 57 19 92
N.T. de Oude	Turfsingel 35	9712 KJ Groningen		050 – 318 95 55
A. Veldhuis	Dr. A. Plesmanlaan 75	9269 PJ Veenwouden		0511 – 47 58 98
M.J. IJzerman	Hoendiep 117	9743 AP Groningen		050 – 311 97 07

Contactdienst (CALs)

T.K.J. Wagenaar	Spiegelstraat 103	9721 JT Groningen	tkjwagenaar@hotmail.com	050 – 526 67 01
-----------------	-------------------	-------------------	-------------------------	-----------------

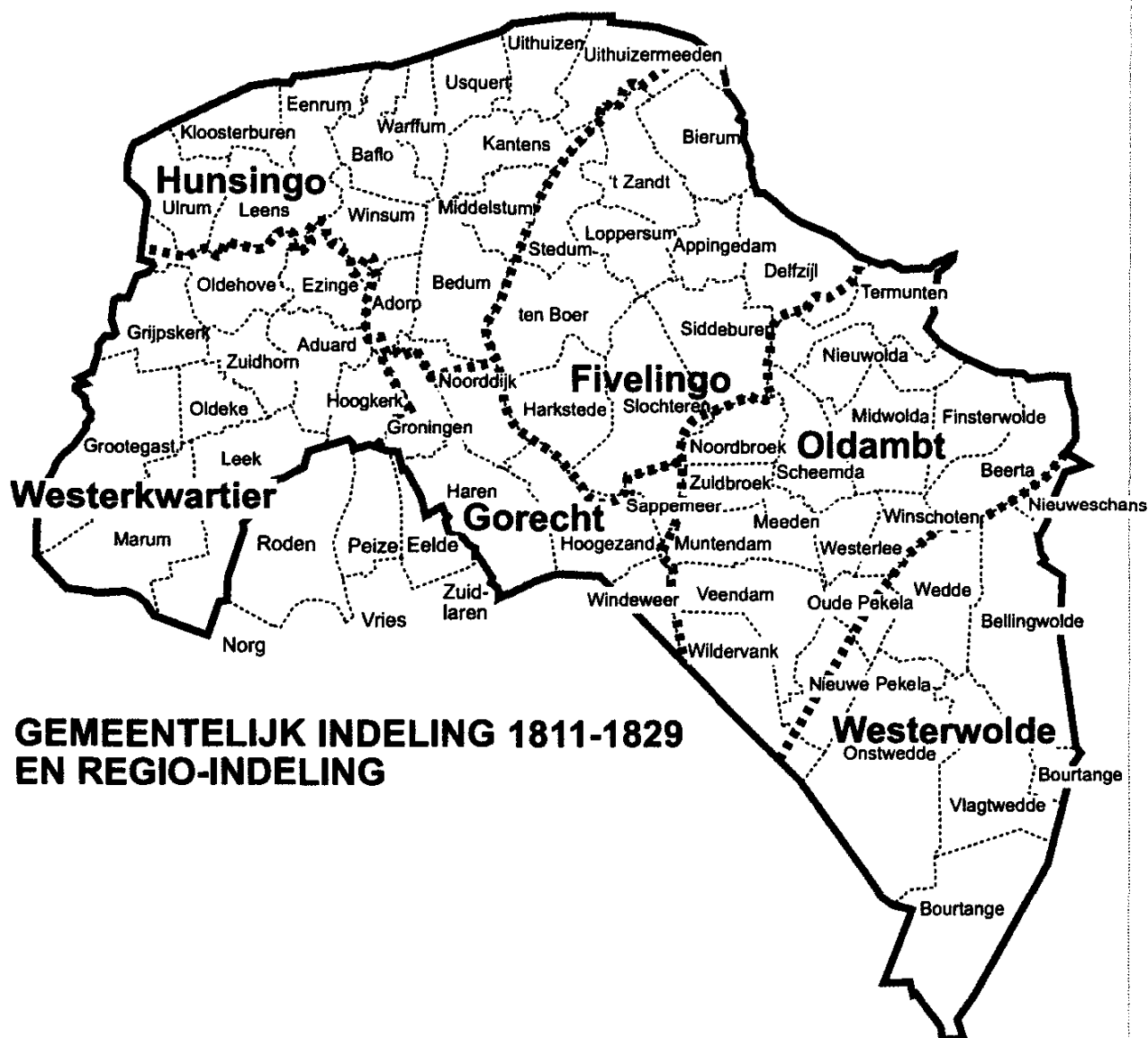
Knipseldienst

F. Renssen	Hoofdweg 396	9765 CT Paterswolde	renssen@wanadoo.nl	050 – 309 40 55
------------	--------------	---------------------	--------------------	-----------------

Afdelings website

www.ngvgroningen.nl

Kin'n wie joe help'n?		BBS	Computer algemeen	Contactdienst	Genealogie beginners	Genealogie gevorderden	Heraldiek	HazaData	NGV algemeen	ProGen	Internet	Kadaster	Notarieel
Ir. A. Daae	050 – 309 22 93						✓						
M.J. de Lange	058 – 280 24 85				✓	✓		✓					
M.J. IJzerman	050 – 311 97 07				✓	✓		✓	✓			✓	✓
J.W.H. van Campen	050 – 501 82 14				✓	✓							
H.J.E. Hartog	050 – 525 33 33				✓	✓			✓				
Mw. A. Veldhuis	0511 – 47 58 98				✓	✓							
P. Molema	079 – 342 36 80	✓	✓					✓			✓		
R.O. Roffel	050 – 577 04 01							✓					
T.K.J. Wagenaar	050 – 526 67 01			✓						✓			
E. Landzaat	050 – 573 57 74								✓	✓			
G.W. Kuijk	050 – 403 15 97							✓					

HuppelDePup